

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—, Pustopost po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66, podružnica uprave: Kooenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 161. Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Avstrija — rimski trojanski konj

Nova akcija italijanske diplomacije — Avstrija naj postane druga Albanija — Tekma med fašizmom in hitlerizmom

Pariz, 22. avgusta. V tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih pazljivo zasledujejo najnovejšo akcijo italijanske diplomacije, ki se je ob priliki sestanka med avstrijskim kancelarjem dr. Dollfusom in Mussolinijem pokazala sicer zopet v novi luči, ki pa je ostala v jedru ista in le znova dokazuje, da Italija še ni opustila svojih načrtov v pogledu Srednje Evrope. Avstrijsko nemški spor je v gotovi meri prekril italijanske račune, ki jih je hotel Mussolini likvidirati na podlagi famoznega rimskega pakta štirih velešil, toda na drugi strani je baš ta spor Mussoliniju le dobrodošel povod, da po drugi poti doseže svoje cilje.

Kakor pri vseh takih političnih sestankih, zlasti pa odkar se v duhu četvermestnega pakta skuša mednarodna politična vprašanja reševati na diskreten način po starih preizkušenih metodah tajne diplomacije, je bil tudi tokrat izdan suboparen komunik s stereotipnimi frazami o »popolnem soglasju med obema državnicama«. Italijanski tisk je nekoliko bolj gostobeseden in objavlja več ali manj med vrstami vse to, kar je Mussolini objubil dr. Dollfussu. Za Dollfusa te objave ne pomenijo mnogo in iz vsega tega se jasno vidi, da se rešitev spora med Avstrijo in Nemčijo še zelo oddaljena. Vajnejše pa je, da izdaja fašistični tisk drugo važnejšo plat tega sestanka, da namreč hoče Mussolini napraviti Avstrijo za svojo glavno oporno točko italijanske politike v Srednji Evropi. Po sklenitvi četvermestnega pakta je to gotovo najvažnejši problem Evrope in zato veselilam ne more biti vseeno, kako skuša Italija rešiti ta problem.

Posebni cilji, ki jih v tem pogledu

zasleduje Italija, so prišli do jasnega izraza že ob priliki neuspele demarš velesil v Berlinu. Italija se tej demaršu ni pridružila in s tem izdala, da hoče hoditi po svojih potih. Pisanje italijanskega tiska povodom poseta avstrijskega kancelarja pri Mussoliniju pa dokazuje, da vzrok tega zadržanja Italije ni morda v simpatijah do Hitlerjeve Nemčije, marveč da gre pri tem za mnogo realnejše zadeve, zaradi katerih je Italija žrtvovala celo poprej toliko proslavljeni četvorni pakt.

Ni dvoma, da bi Nemčija takoj ustavila svojo agitacijo proti Avstriji, če bi bile velesile nastopile solidarno. Toda nikakor ni bilo v interesu Italije, da bi se avstrijsko nemški spor takoj likvidiral. Ta napetost med Avstrijo in Nemčijo je Italiji naravnost všeč, ker upa, da bo izkoriščajoč nastali položaj uvrstila svoje pozicije v Srednji Evropi, če se ji posreči pod krinko varovanja avstrijske neodvisnosti spraviti Avstrijo v popolno odvisnost Italije.

Spor z Nemčijo izkorišča rimska diplomacija za čimdalje huji pritisek na Avstrijo. Mussolini je vabil Dollfusa že pred demaršom velesil v Berlinu na poset v Rim, toda kancelar je očividno računal na uspeh koraka velesil. Ko je videl, da se njegove nade niso izpolnile in ko so se tudi v njegovi vladi pojavili spori, se je naposled zatekel k Mussoliniju in se mu izročil na milost in nemilost.

Avstrija naj torej postane neke vrste trojanski konj, ki naj omogoči rimski diplomaciji dosego njenih ciljev. — Hitlerizem s svojo propagando dejansko podpira cilje italijanske politike. V Berlinu se tega očividno zavedajo in tako se je pričela v Evropi tajna zak-

lisna tekma med hitlerizmom in fašizmom, tekma, koje prvo nagrado predstavlja Avstrija. Če se hoče Dollfussov režim obdržati na krmilu, mu ne preostaja nič drugega, kakor da se sprejme vse zahteve italijanske politike. Če tega ne bi storil, bi že bržkone v doglednem času ne bil več avstrijski kancelar. V bojzani, da Avstrija ne bi postala hitlerjevska, je torej Dollfuss pristal na to, da postane Avstrija neke vrste druga Albanija na italijanski politični šahovnici.

Rim, 22. avgusta. Večerni tisk se bavi s sestankom Mussolinija in Dollfussa v Riccionu, pri čemer poudarja, da je treba na vsak način ohraniti politično neodvisnost Avstrije in ustvariti pogoje za sodelovanje na gospodarskem polju s sosednjimi državami. Siguren obstoj in bodočnost Avstrije sta neobhodno potrebna ne samo za varnost v Srednji Evropi, temveč v Evropi sploh. Rešitev podunavskega problema pa je pogoj za to varnost. V podunavskem sistemu, tako piše »Messaggero«, je Avstrija politični in gospodarski faktor prve vrste. Ne da bi vstopila v sistem zvez, želi Avstrija sodelovati z Madžarsko in z državami Male antante na temelju medsebojnega izpolnjevanja in popolne enakopravnosti v političnem oziru. Z Nemčijo je pripravljena gojiti odnose miru in gospodarskega sodelovanja. Listi upajo vseeno, da bo sporazum med Mussolinijem in dr. Dollfussom prinesel v bližnji bodočnosti najboljše sadove. Obnova zdravega gospodarskega sistema v Srednji Evropi je tudi v interesu držav Male antante, ki bi morale Avstrijo po svojih močeh podpirati, da si zgradi svojo gospodarsko pozicijo. Z druge strani pa bi neodvisnost Avstrije tudi obnovila normalne odnose med Avstrijo in Nemčijo. Vsa poročila iz Ricciona soglašajo v tem, da so bili razgovori med Mussolinijem in dr. Dollfussom, zelo prirčni.

Po kongresu JUU

V včerajšnji številki smo poročali o vzharnem zaključku učiteljskega kongresa in o posebnem sestanku delegatov, ki so v opoziciji proti sedanjemu vodstvu JUU pod predsedstvom g. Rašića. Spor v učiteljski organizaciji je tako zapleten in osnovan na tolikih podrobnostih, da je popolnoma nemogoče v kratkem novinarskem poročilu podati jasno sliko o njem. Zato objavljamo danes naslednja pojasnila in izpopolnila, ki smo jih prejeli s prošnjo za objavo:

Izjava predsednika Ivana Dimnika

Vaša vest, da bi jaz pristopil ob zaključku skupščine k predsedniku ter mu čestital k uspehu zaključnemu zborovanju, ne odgovarja letini, ker tega nisem storil. — V pogledu g. Šestana, člana glavnega odbora JUU, je treba pojasniti, da se je g. Šestan solidariziral na posebnem sestanku dravske delegacije, da se še enkrat apelira na opozicijo za mirno in stvarno razpravljanje ter, da se na vsak način še ta dan skupščina dovrši. V tem smislu je bil g. Šestan pooblaščen, da pojasni skupščini to stališče v imenu delegacije dravske banovine, kar je tudi storil.

V Ljubljani, 21. avgusta 1933.

Ivan Dimnik,
predsednik sekcije JUU za dravsko banovino.

Pojasnilo Dušana Šestana

Prosim vas, da mojo izjavo, ki sem jo podal včeraj na sestanku učiteljev opozicije, izpopolnim, da si je kdo ne bi tolmачil napačno. Rekel sem: »Odlaganje mesta člana glavnega odbora zaradi članke predsednika JUU g. Damjana Rašića »Dve ideologije«, ker smatram, da je s tem članom žali moral poštenega učitelstva in ker je bila nenadno zaključena skupščina atentat na osnovna načela pravil in poslovanja JUU. Ne trdim, da soglašam z opozicijo, pač pa, da jo razumem glede na napad g. Rašića. Razen tega sem tudi grajal nediscipliniranost opozicije, naglašajoč, da je imela opozicija vse izgleda na uspeh.«

Dušan Iv. Šestan.

Izjava Josipa Lapajneteta

Ker Vaše poročilo z dne 21. avgusta t. l. ni točno, prosim, da objavite naslednje pojasnilo:

Delegacija dravske banovine je predlagala v odsek za »izveštaje« tovr. Verka, Pleškovića in mene. Vsi trije smo člani JNS, toda zavzeli smo v odseku strogo nepristransko stališče in ocenili delo glavnega odbora kar najstvarneje, če tudi je bila odst opozicije naperjena največ proti predsedniku Damjanu Rašiću, ki je istočasno pobornik JNS. Opozicija je stremela za tem, da potom »izveštajnega odbora« in razprave v plenumu strogolavi predsednika. Posrečilo se nam je, da smo odsekove člani prebrali o nalogi, ki nam je bila poverjena glede razprave o »izveštaju«, in o potrebi, da ločijo delovanje glavne uprave od osebe predsednika.

Odsekovo poročilo so stilizirali v podrobnost, toda v načelu istem smislu, kakor smo ga mi trije zasnovali. Sprito mnenjavnosti večine so opozicionalci odstopili glede strogolavljenja predsednika, dočim smo mi dopustili, da so vneli v poročilo kritiko, ki je deloma tangirala tudi g. predsednika samega.

Odsekovo poročilo je bilo produkt štirurne, burne, izčrpe debate, pri kateri so bili iznešeni do podrobnosti vsi slučaj, zaradi katerih se je pojavljalo razburjenje v organizaciji. Koliko je krivo pri tem uduženje ali izjemne politične razmere vdravake banovine, nismo mogli točno ugotoviti, pač pa smo se tovarišem ponudili, naj bi nam dali možnost, da opisne slučaje proučimo na licu mesta in izgladimo nesoglasja v korist uduženju in učitelstvu. Da pa ne bi plenuma znova razburjali, da bi vseh iznešenih slučajev ponovno ne obravnavali, smo si zagotovili pred pristankom na kritiko garancijo, da se o našem poročilu ne bo debatiralo. Na to zagotovilo sem se jaz v plenumu skliceval, ker se je priglasilo 22 govornikov. Konstatiram, da poročila odbora ni sprejela večina, temveč da je bilo sestavljeno in sprejeto soglasno s pridržkom glede kritike po delegatu primorske banovine. Naša dobra volja je šla celo tako daleč, da smo izročili poročilo članu opozicije. Ko pa sem jaz zsumil, da se hoče poročilec izogniti poročanju in poročilo zanesti k opoziciji, sem ga pozval, da ga predloži predsedništvu, česar pa ni hotel izvesti. Tozadevno malo razburjenje se je takoj poleglo, midva z referentom pa sva se takoj poravnala, čim sva si raztolmačila svoja mnenja.

Moja javna izjava je bila naperjena proti onim, ki so v stalni opoziciji proti vsakemu predsedniku, proti njim, ki so v opoziciji, kadar sami niso na čelu uprave in proti onim, ki izrabljajo položaj, da ustvarjajo nesoglasja. Moja izjava je temeljila na sklepu odbora in ni nikogar razburila, pač pa je celo opozicija pritrjevala naši dobri volji, da smo vneli kritiko, ki je docela stvarna in razmeroma celo ostra.

Avgust Jeršek 70 letnik

Ljubljana, 22. avgusta.

Danes praznuje v krogu svoje družine in svojih prijateljev sedemdesetletno rojstvo g. Avgust Jeršek, poštni poduradnik v pokoju.



Gotovo je malo starejših Ljubljancev, ki bi ne poznali našega vrliga jublanta, saj je dolgo vrsto let bil vsakdanji gost doma in v vsaki hiši našega mesta. Veselilo se ga je vselej staro in mlado, saj je vendar nosil celih 35 let denar v hiše. Kdo ne bi poznal vedno veselo njegovega obraza, njegove brke in pokončne boje, ki se izražajo še danes v skorodni mladinski ohranjenosti organizmu tega zdravega in krepkega moža. Kakor pred leti, ko je vedno dan za dnem vršil svoje napore na službo, ga vidimo tudi danes še hiteti kakor mladenič po ulici. Krepka in ne utrudljiva volja po delu in gibanju živi še v sedemdesetletniku in ni je prireditve, ne sokolske, ne nacionalne in ne stanovske, kjer bi ga ne videli zaviranih rokavov neumorno in mladostno delujočega.

Jubilant je pristna ljubljanska srnjaka. Rojen je bil 22. avgusta 1863. v poštno službo je vstopil 1. avgusta 1890. in je služboval polnih 35 let do svojega zaslužnega pokoja, v katerega je stopil 1. 1925. Bil je od ustanovitve neumorno in požrtvovalen član Sokola Ljubljana II. in če je že popreje deloval z vso verno na sokolskem in nacionalnem polju, se je še bolj oklenil tega udeleževanja v letih, ko je nastopil svoj pokoj. V šentjakobskem okraju ni društva, ne gospodarske, ne politične organizacije, ki bi jim Jeršek ne kumoval in bil med njihovimi ustanovitelji in neumornimi delavci. S svojo vzorno zakonsko družico je vzgojil 13 otrok, od katerih jih pa na žalost živi samo še šest. Med umrliimi je tudi najmlajši sin Pavla, oče Jerškovič, ki je bil tudi olimpijski tekmovalac.

Enako, kakor na sokolskem in političnem polju, pa je bilo tudi Jerškovo udeleževanje v stanovskih organizacijah neumorno in piodonosno. Bil je med drugimi tudi dolgoletni predsednik društva nižjih poštних uslužbenecov.

Šentjakobčan, med katerimi je jublanta preživel 44 let svojega življenja, si moremo šteti v čast in v ponos, da mu danes ob tem pomembnem življenjskem jubileju izrekamo najiskrenejše čestitke in zahvalo za njegovo podrobno delo v naši sredi. Naša krajevna organizacija JNS mu pridedi drevo v gostilni pri »Americancu« častni večer, na katerega vabi vse prijatelje in somišljenike.

Jeršku ob njegovem sedemdesetletnem življenjskem jubileju iskreno čestitamo z željo, da bi nam bil ohranjen še dolgo vrsto let vedno krepak, vesel in zdrav, kakor je danes.

Svetlolasa Anglija

Tudi v Angliji so začeli zadnje čase dati očtito prednost svetlolascem. Po statistiki iz l. 1932 so igralce ženske priljubljenosti kakor temnolasci in tudi lažje najdemo moža kakor rjavke ali črнке. Zaradi tega je zavladala v deželi moda, da so zdravniki začeli preiskovati otroke zadnjih letnikov zaradi barve las. Pri tem se je ugotovilo, da je začela v zadnjih treh letih pri otrocih spet prevladovati svetlolasost, ki je med odraslimi obupno izginala. Zdravniki mislijo, da je svetla barva las posledica moderne diete.

Japonska izpodriva angleško trgovino

Po vsem svetu se čuti huda konkurenca japonskega blaga — Amerika prevzema ruski trg

London, 22. avgusta. AA. V vladnih in gospodarskih krogih govore mnogo o nevarni japonski konkurenci, ki jo čuti Velika Britanija na vseh koncih svojega velikega imperija. Japonska konkurenca meče na angleška tržišča najraznovrstnejše blago s cenami, ki jn angleška industrija ne more konkurirati. Angleški gospodarski krogi poudarjajo, da se bo morala vlada podvizati s svojimi ukrepi, ki naj iz angleškega imperija napravijo zaokroženo gospodarstvo enoto. Zanimivo je, da se temu stališču približujejo tudi liberalni politiki, ki so do zdaj zagovarjali svobodno mednarodno trgovino.

Newyork, 22. avgusta. Japonski delegat na nekem tukajšnjem mednarodnem kongresu je izjavil, da bolega japonsko poljedelstvo od tega, da poljski pridelek nimajo prave cene. Cene poljskih pridelkov na Japonskem so tako nizke, da si kmečko prebivalstvo ne more nabaviti niti najpotrebnejših industrijskih proizvodov.

Newyork, 22. avgusta. AA. V tukajšnjih bančnih krogih trde, da bo v kratkem ustanovljena velika ameriška vlada, ki bo finansirala izvoz ameriškega blaga v Sovjetsko Rusijo. Jamstvo za te kredite bo prevzela vlada USA.

Podvojitev krušnih cen v Rusiji

Uradna poročila govore o dobri žetvi, vse pa kaže, da je bila žetev zelo slaba — Pritisk na inozemske novinarje, ki ne smejo več potovati po Rusiji

Pariz, 22. avgusta. AA. »Le Temps« priobčuje brzjavko svojega poročevalca v Moskvi, v kateri javlja, da je sovjetska vlada sklenila podvojiti ceno kruha. Črn kruh stane odslej 14 kopejk, bel pa 24. Pri teh cenah gre za kruh, ki ga sovjetske zadruge prodajajo proti živilskim izkaznicam. Ker splošno pričakujejo, da bo letošnja žetev dobra, je bil ta odlok vlade sprejet od javnosti z velikim začudenjem. Moskva, 21. avgusta. Č. Oddelek za tisk pri sovjetskem zunanjem komisariatu je opozoril dopisnike inozemskih listov na naredbu, po kateri noben inozemski novinar ne sme brez dovoljenja oblasti zapustiti Moskve in odpotovati na deželo. Ta od-

redba je bila izdana že l. 1919. Sedaj so jo praktično znova uveljavili, ker so inozemski dopisniki vedno pogostejše potovali po Rusiji, zlasti pa po Ukrajini in Severnem Kavkazu. Vsa zadeva ima politično ozadje. Razširile so se namreč vesti, da je letošnja žetev v Severnem Kavkazu in Ukrajini slaba. Inozemski novinarji so se hoteli o tem osebno prepričati, oblasti pa jim kljub temu, da so vložili potrebne prošnje za dovoljenje, s katerim bi mogli potovati na jug in zapad, niso izdale notranjih potnih listov. Listi so medtem objavili uradni komunik, ki pravi, da je žetev v Rusiji zelo dobro uspeła.

Amerika vedno bolj mokra

Washington, 22. avgusta. AA. Po najnovejših poročilih je pričakovati, da bodo kmeli pri glasovanju o odpravi prohibicije v državi Missouri »mokri« veliko večino. Ze dosedanje številke dajejo nasprotnikom prohibicije večino 248.000 glasov.

Nemški kandidat za Nobelovo nagrado

Frankfurt a/M., 22. avgusta. AA. Nemčija je prijavila kot svojega kandidata za

letošnjo Nobelovo nagrado književnika Hermann Stehra. Kandidatu je 69 let in je pred leti dobil Goethejevo nagrado.

Francoški letalski uspeh

Pariz, 22. avgusta. AA. Francoški letalec Andre Jacques je dokončal na majhen turističen letalu s 85 k. s. krožni polet okoli Evrope in se enoči ob 8.35 spustil na letališču v Bourgetu na zemljo. Jacquesovo letalo se prvi francoski turistični aparat, ki je preletel Sovjetsko Rusijo.

Univerza za nemške begunce

Newyork, 2. avgusta. AA. Tu bo ustanovljena nova univerza. Na njej bodo poučevali izgnani profesorji iz raznih držav. V prvi vrsti bodo na njej nameščeni židovski profesorji, ki so morali zapustiti Nemčijo.

Stavka v Hollywoodu

Washington, 22. avgusta. AA. Stavka, ki je izbruhnila v kinematografskih tvornicah v Hollywoodu, še vedno traja. Verjetno je, da se bo ta stavka zdaj razširila na vsa podjetja te industrije v USA. Ni pa tudi izključeno, da bodo v stavko stopili tudi nameščenci projekcijskih dvoran. V tem primeru bi morali zapreti tudi vse kinematografske dvorane v USA.

Smrtna kazen za ugrabljenje v Ameriki

Albany, 22. avgusta. AA. Parlament newyorške države je sprejel zakonski načrt, ki ga je predložil guverner Lehman. Po tem načrtu je za ugrabljenja predvidena smrtna kazen. Parlament je črtal določbo prvotnega načrta, po kateri naj bi ostre kazni veljale tudi za pogajanja s razbojniki.

Iz prometne službe

Beograd, 22. avgusta. p. S kraljevim ukazom je napredoval za višjega pristava kontrolor direkcije drž. železnice v Ljubljani Ivan Kepec.

Iz zdravstvene službe

Beograd, 22. avgusta. AA. Z odlokom ministra za socialno politiko in narodno zdravje sta postavljena v zdravilišču Topolščici Anica Rus iz Ljubljane, v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje pa dr. Čvetko Šribar.

Z banske uprave

San dravske banovine g. dr. Drago Marušič v četrtek 24. avgusta ne bo sprejemal strank, ker bo službeno zadržan.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2317.90 — 2329.26, Berlin 1365.69 — 1376.49, Bruselj 801.13 do 805.07, Curih 1108.35 — 1113.85, London 189.30 — 190.90, New York ček 4186.05 do 4214.31, Pariz 224.85 — 225.97, Praga 170.01 — 170.87, Trst 301.68 — 304.08 (premija 28.5%). Avstrijski šiling v prijetnem klirngu 8.80.

INOZEMSKA BORZA.
Curih: Pariz 20.2876, London 17.33, Newyork 380, Bruselj 72.28, Milan 27.36, Madrid 48.30, Amsterdam 209.1250, Berlin 123.40, Dunaj 72.93—57.90, Praga 15.34, Varšava 57.85, Bukarešta 3.08.

Pred otvoritvijo Vajeniškega doma

Občinski svet je pomagal ustanoviti v šentpeterski vajeniški lep Vajeniški dom

Ljubljana, 22. avgusta.

Odkar v Ljubljani oboje za napredek obrtnega stanu tako plodno obrtniško društvo, mu je glavna naloga skrb za izobrazbo obrtniškega naraščanja. Spominjamo se še dobro rednih predavanj, ki jih je Obrtniško društvo prirejalo za vajence in vajenke, a Ljubljana čuti tudi blagodejni vpliv teh predavanj, saj se nima več prilike pritoževati zaradi razuzdanosti vajencev, ker jih že vse pozna za dobro vzgojeno mladino. Javnost se tudi dobro spominja lepih prireditev vajencev in vajenki, ko je obdobje njih deklamacije, izvrstno petje, tamburanje in telovadbo. Obrtniško društvo zaupna mladina je pa vzbujala še posebno pozornost na izletih zaradi mirnega, lepega in discipliniranega vedenja, kakršnega nismo vajeni niti pri mnogih bolj solani mladini. Voditelji Obrtniškega društva so se vedno trudili za boljše edino vzgojo naraščanja jamstva za boljše bodočnost stanu, zato je pa vedno delalo na to, da ustanovi, četudi z največjimi žrtvami, vajenkam in vajencem dom, ki naj bi jim bilo varno zavetišče, obenem pa tudi šola, kjer se nauče vsega za življenje, češar se mladina ne uči v delavnicah in strokovnih šolah.

Predvsem je Obrtniško društvo mislilo na mladino, ki se pride obiti učit z dežele v Ljubljano v popolnoma nove razmere. Večkrat je ta mladina prepuščena le slepi usodi, v čigave roke pride. Okolica večkrat ne pojmi njenega dševnega razpoloženja, temveč jo celo skuša izrabljati v svojo korist. Mojstri z dežele pošiljajo svoje sinove v mesto, da bi si vzgojili vredne naslednike, ali mnogo deklev, je že propadla in se jih izgubilo, ker se njih varuhi niso brigali zanje. Tudi naš kmet ne more preživeti vseh svojih sinov in hčera doma na kmetiji in jih mora dati v mesto v uk, prav tako so pa tudi drugi sloji že uvideli, da ima obrt še vedno zlato dno. Če se je loti vsestransko pripravljen poštnjak. Preveč ima zapeljivostjo mesto za mladega človeka, zato pa tej mladini moramo preskrbeti varen dom, ki ji bo nadomestil starše in bo pazil na njen duševni in telesni prospek, da jo pripelje do dobrega kluha.

Koliko je bilo dela in truda za dosego tega velikega cilja, vedo le poštvalni do brotniki Obrtniškega društva, zlasti pa predsednik Josip Rehek in odbornik Miroslav Urbas, zlasti pa tudi voditelj naraščanja Milko Krapež. Ko je danes imponentna Vajeniški dom takorekoč že gotov, se ti morda s hvalečnostjo spominjajo vseh faktorjev, ki so pokazali izredno mnogo razmerjanja za stvar in so jih ob tej veliki akciji podpirali z vso močjo. Glavni posredovalec med Obrtniškim društvom in oblastmi je bil za mladino vedno vneti senator dr. Valentin Rožič, prav tako pa tudi pomočnik bana dr. Otmar Pirkmajer, ki njegovo veliko ljubezen do mladine poznamo tudi iz njegovega delovanja za pomlad dek Jadranske Straže. Mestno občino smatra vsakdo, da je prisiljena vse storiti, kar kdo zahteva od nje, to pot je pa mestna občina storila mnogo več, kakor so jo upali odborniki Obrtniškega društva sploh prositi. Zupan dr. Dinko Puc si je pridobil pri ustanavljanju Vajeniškega doma tako zasluge, da mu mora biti slovensko obrtnišvo hvaležno vse čase, dokler se bo zavedalo svojega stanu. Med največje podpornike pri ustanovitvi doma pa šteje naše obrtnišvo tudi magistrskega direktorja Frana Jančigaja, ki je kot najboljši gospodar znal najti vire in pota, da je Vajeniški dom danes useljen, a ustanovitelje so z največjo pripravljenostjo podpirali tudi sedanji šef mestnega gospodarskega urada dr. Riko Fux in bivši upravnik šentpeterske vojašnice banovinski inšpektor Kuhačič.

Globoko osramočeni so vsi, ki so po prevzemu šentpeterske vojašnice zabavljali, češ, kaj bo mestna občina storila s to podrtijo, ker sedaj mora res vsakdo obdovovati razsodnost našega občinskega sveta z županom dr. Dinko Pucem na čelu, da je pomagal ustvariti tako lep Vajeniški dom, ki bo v korist vsemu slovenskemu obrtništvu. Zavod je namreč mnogo večji in mnogo lepši, kakor so pričakovali sami ustanovitelji. Vse vzhodni trakt in tudi polovica severnega trakta šentpeterske vojašnice sta siljajo preurejena v zavod, ki dela čast vsej banovini in tudi vsej državi. Vse je predelano in osnaženo kakor v sanatoriju in krasno se velike svetle in sončne sobe, da bo veselje prebivati v teh zdravih prostorih. Vseh prostorov ima v zavodu urejeni zavod 45, razen tega pa 1.500 km² velik vrt za zelenjavo, sadje in cvetlice, veliko dvorišče in nad 1.500 km² velik vrt za razvedrilo vajencev. Glavni vhod je iz Lipičeve ulice. Vrata bodo vedno zaprta kakor samostanska in noč in dan jih bo budno varoval hišnik, ki ima prijazno stanovanje takoj pri njih. Skozi linico bo videl vsakogar, ki bo šel iz doma, a vsakega bo tudi sprejel, ko bo prišel. Vse vodstvo vajeniškega doma je v rokah kuratorija, ki je v njem po en odposlanec banovinske uprave, mestne občine, ZTOI in Zavoda za pospeševanje obrti, Okrožnega odbora obrtniških združenj ter 4 zastopniki Obrtniškega društva. Predsednik kuratorija je vsakokratni predsednik Obrtniškega društva, torej sedaj: podpredsednik ZTOI Josip Rehek. Ta kuratorij je sestavljen dnevni red, na katerega najstrožje izvajanje bo pazil upravnik, ki vodi tudi vse gospodarstvo.

Oglejmo si malo Vajeniški dom! Pričelmo kar pri kuhinji, ki je v resnici taka, kakor v najboljšem meščanskem hotelu, kjer se lahko sreča veliko število kuhinjskega personala. Preskrbljena je z vsem, kar rabi največja kuhinja, zlasti pa imponentna krasna aluminijasta posoda. Vse trakt, kjer je kuhinja, je namenjen gospodinjstvu in vajenkam, ki bodo najstrožje popolnoma ločene od vajencev in prav za prav je ta del zavoda poseben zavod za vajenke, ki k njemu pripada tudi vrt, kjer se bodo vajenke lahko naučile tudi gojiti zelenjavo in cvetlice, kar rabi vsaka dobra gospodinja. Na tem vrtu pa bodo strokovnjaki pokazali tudi vajencem, ki imajo veselje, temeljne nauke sadjarstva, zlasti jih bodo pa naučili cepjenja.

Stranski prostori kuhinje so hladne shrambe za živila, posebno pa vsako gospodinjstvo očara posebna shramba s kolosal-

no Weiskovo garnituro za konzerviranje živil. Nad kuhinjo v I. nadstropju je upraviteljeva pisarna, poleg nje pa velika čitalnica z bogato knjižnico, ki ima nad 3000 knjig leposlovne, strokovne in sploh poučne vsebine. Skoraj vsa slovenska literatura je tu in mnogo arbohrvatske in nemške, kjer omenjamo veliko svetov. zgodovino, Brockhausov leksikon in tudi našega Valvasorja. Najrazličnejše revije ter periodični listi in dnevnik budo skrbeli, da se bo lahko obrtniški naraščaj izpopolnil v vseh strokah in tudi dnevnih vprašanjih, ker Vajeniški dom boče vzgojiti vzornega sodobnega obrtnika, ki zna varovati svoje pravice ter braniti čast svojega stanu. V I. nadstropju je tudi stanovanje upravnikova, v manjardi so na solnne sobe za uslužbenstvo in zelo bogato skladišče raznega perila in obleke ter sploh stvari, ki pridejo v poštev za ekonomijo. Gospodinjstvo budo vodile izkušene šolske sestre Krekove šole in vajenkam bo dana prilika, da se izuče v prostem času vsega gospodinjstva. Pred gospodarskim poslopijem je prostorno dvorišče za sušenje perila, v poslopiju je pa tudi pralnica in sušilnica z najmodernejšimi pripomočki za pranje.

V pritličju vzhodnega trakta je blizu 150 kv. m velika jedilnica, ki jo bodo vajenci rabili tudi za družabno sobo, ko bodo igrali šah in druge igre, obenem bodo pa v tem velikem prostoru predavanja, predstave in druge prireditve. Poleg je gospodinjstva sba z živalnimi stroji in celo s živalnim strojem za čiščanje. Tu bodo uslužbenke urejale perilo in ga likale z električnimi likalniki, — tega pač ni treba še posebej omenjati, da so vsi prostori električno razsvetljeni. Gotovo bodo gojenke rade pogle-

dale tudi v to sobo, saj dandane mora znati živati vsaka ženska. Ob tej sobi je velika učna soba za predavanja, poveke vaje in tamburaški zbor, saj je vsakomur znano, da ti odseki že obstojajo v Obrtniškem društvu. V pritličju sta tudi še dve veliki sobi s 20 posteljami za pomočnike, ki pridejo v Ljubljano k izpitom ali sploh po opravkih, da bodo imeli poceni čedno stanovanje in dobro hrano. Na tem hodniku je tudi prostor s 6 prhami, v drugem prostoru je pa osem umivalnikov s takšno vodo, poleg umivalnice je pa lepa kopalnica.

Nad gospodinjstvom prostori je v I. nadstropju stanovanje s 30 posteljami za vajenke. Sobe so obrnjene proti jugu in s svojimi belimi posteljami učinkujejo kakor spalnice v najboljšem dekliškem zavodu. Ta trakt je opremljen z lastnimi kloseti, saj bodo, kakor rečeno, vajenke popolnoma ločene od vajencev.

V vzhodnem traktu ob Lipičevi ulici je nad že opisano jedilnico in drugimi sobami trakt za vajence z 6 spalnicami po 10 postelj. Vajenke imajo torej razgled na vrtove splošne bolnice. Spalnice imajo v vsem poslopiju idealno sončno lego, a obednica in učni prostori so v hladu. Tudi v tem nadstropju so umivalnica, kopalnica in kloseti. Razen tega je še precej odprtega podstrešja, kamor bodo gojenke lahko spravljale stvari, ki niso neobhodno potrebne za vsakdanjo rabo n. pr. kovčge, saj bo za obleko in druge stvari vsak gojenec imel svojo omaro z lastnim ključem. Po vsem poslopiju so široki svetli hodniki, posebno močno pa deluje na dvorišču prekrasen star portal iz črnega podpečnega kamna in balga mramorja z letnico 1776, ko je bila šentpeterska vojašnica zgrajena. Pred tem portalom je nad 15.000 m² velik vrt. Tu bodo vajenci igrali odbojko, ping-pong in telovadili. Zaradi zavetne lege bo mogoče biti na vrtu od najzgodnejše pomladi do pozne jeseni.

Vajeniški dom, kjer bodo gojenke imeli najboljšo hrano in vzgojo, bo odprtoren v pričetku septembra in bo gotovo takoj poln vajenk in vajencev, ki nam iz njih izraste nova generacija slovenskega obrtnišstva v ponos vsega naroda in države.

Z avtobusom na Dolenjsko

Tudi z avtobusom se potuje prijetno, treba bi pa bilo zboljšati vozni red

Ljubljana, 22. avgusta.

Vsak čas ima svoje posebnosti, danes pa je menda prišlo posebno v modo podarjanje potrebe tujkoprometne propagande in ni ga že skoro kraja po naši širni domovini, ki ne bi hotel veljati za letovišče. Povsod se snujejo tujkopske prometne družbe, grade kopališča in sportna igrišča, skrope ceste in krase okna s cvetlicami in to vse samo zaradi tujcev. Zadnja leta je v posebno vabljivih akcijah zaigrala na tujkopsko prometno struno tudi naša poznaljena Dolenjska in je obrnila nase pozornost, kakršno po svojih naravnih lepotah in prednostih tudi nesporno zasluži.

Ce si namenjen na Dolenjsko, imaš poleg cele vrste vlakov na razpolago tudi avtobus, ki odhaja ob pol 16. izpred ljubljanskega Mestnega doma. Avtobusno podjetje, ki vzdržuje promet na dolenjski progi, je dovolilo drž. uradnikom, duhovnikom in ferijalcem 50odstotni popust na vozniini. No, in zakaj se ne bi človek poslužil te ugodnosti in pogledal, kako se potuje z avtobusom v Novo mesto. Če poznaš dolenjske kraje iz potovanj z vlakom, boš po vožnji z avtobusom rad priznal, da je Dolenjska še mnogo lepša, kot pa si prvotno misliš.

Od ljubljanskega dolenjskega kolodvora teče cesta vzporedno z železniško progo, dokler se ne prične v strmih serpentinah vzpenjati na šmarski klanec, od tu pa spet navzdol pa po večjih in manjših strminah in ovinkih gori in doli, med gozdom in skrbno obdelanimi polji, preko snažnih vasi in znanih krajev do Novega mesta. Cesta je povsod dobro oskrbovana, trda in v primeri z ono iz Ljubljane proti Kamniku zelo malo prazna.

Okrog Skofljice in Laverce opaziš na desni strani precej na gosto tik ob cesti nasajeno mlado sadno drevje. Ker raste še na cestnem svetu, ga je brez dvoma zasadil cestni odbor z očitnim namenom, da bo donosala sad in delalo senco cesti, ki je tu ves dan izpostavljen solnce. Vendar pa se zdi, da je namen zgrehen, ker je tu sadnemu drevju odmerjena jako žalostna vloga. V vednem prahu in slabi zemlji je obsojeno na životarjenje in ne bo nikoli moglo donosati sadu, niti delati izdatne sence. V ta namen bi se edinele obnesla lipa, kostanj ali oreh. Prizadevanje pa je hvalevredno in nas navaja na razmišljanje, kako bi na najuspešnejši način zavarovali okolico cest pred oblaki cestnega prahu. Ker na asfaltni ceste še dolgo ne bomo mogli misliti, bo pač najprimernejše, da zasadiimo ob cesti drevje, ki hitro raste in daje gosto senco. Drevje bi zadrževalo prah, pa tudi cesta bi bila vsaj nekaj ur na dan obvarovana pred solnčno pripeko in bi bila gotovo mnogo manj prazna. Seveda pride pri tem v poštev razgled na ovinkih in še druge okolnosti, zaradi katerih pa ne bi smeli izpustiti tega vprašanja iz vida. Pri izbiri drevja bi prišla v poštev kostanj in lipa, zlasti pa oreh, ki bi nam tako nudil dvojno korist. S tem bi dobila novo pobudo tudi propaganda, ki jo je pričela pred leti banka uprava za širjenje oreha in ki je zdaj že skoro pozabljena. Oreh, ki je iz narodnogospodarskega stališča velevažen kmetijski produkt, naj bi popolnoma nadomestil divji kostanj ob cestah, drevoredih in na zemljiščih, kjer ne more rentabilno uspevati drugo sadno drevje.

Pri takem in enakem razmišljanju in obdovovanju naravnih krasot naše Dolenjske, ki se ti nudijo vedno v novi obliki in prijetni menjavi izza vsakega ovinka, najdeš še vedno dovolj časa, da posežeš v govor prijaznih Dolenjcev. Večina jih je iz St. Vidu, Mirne peči ali pa iz krajev, ki so med železniškimi postajami. S potovanjem z avtobusom si hočejo prihraniti mučno pot po vroči, prašni cesti s kolodvora. Nekateri se radi vozijo z avtobusom, drugi spet samo v skrajni sili. Vozni red z odhodom avtobusa ob pol 16. iz Ljubljane je vsem povšeči, manj pa je pripraven odhod iz Novega mesta ob pol 7. zjutraj. Prej je bil odhod avtobusa ob pol 6., med obema jutranjima vlakoma, ki vozita iz Novega mesta ob 4.30 oziroma 6.22.

Razlike med odhodom obeh vlakov je 1 uro 43 minut in avtobus bi prav lahko vozil med njima, kar bi znašalo 52 minut na vsako stran. To pa ni dovoljeno iz konku-

renčnih razlogov železnice, češ, da mora biti razlike med odhodom vlaka in avtobusa 1 uro. Konkurencja na dolenjski progi je prav malenkostna v primeri z drugimi progami n. pr. s kamniško, kjer imamo dnevno poleg 6 vlakovnih kar 5 avtobusnih zvez v obe smeri. Dolenjski avtobus veže nekatere kraje, ki se precej oddaljeni od železnice in dobi v teh kraji tudi največ potnikov, ki si s potovanjem z avtobusom prihranijo mnogo časa. Za tistih 10 do 20 potnikov, ki jih avtobus prevozi dnevno v poletnih mesecih (pozimi ne obratuje), pač železniška uprava ne utrpi tako velike škode, saj na drugi strani povečan promet in dobre zveze mnogo pripomorejo k povzdigu in večji veljavi nekaterih krajev. Ker nas vodi danes načelo, da v vsakem oziru skušamo izboljšati naše prometne razmere in v vsem zadovoljiti želji potujočega občinstva, bi tudi v takih slučajih pričakovali več uvidenosti. Ali bo v interesu naše lepe Dolenjske, če bo zaradi neugodnega voznega reda in raznih šikan avtobusno podjetje primorano ustaviti obratovanje? Dolžnost vseh merodajnih faktorjev, zlasti pa društva »Kriček«, ki tako vneto in uspešno propagira našo Dolenjsko, je, da tudi temu vprašanju posveti nekoliko pozornosti in zagotovijo Dolenjski tak vozni red, kot je v interesu krajev in potujočega občinstva. Če bo vozil avtobus med obema vlakoma, bo mogoč sprejeti kvečjemu še 3 do 5 potnikov več (število potnikov na avtobusu je omejeno), potrebam Dolenjske pa bi bilo s tem popolnoma ustrezno. Ali ni smešno, da se tej edini dolenjski avtobusni zvezi toliko nasprotuje, ko je pa vendar tako potrebna?

Tako je mišljenje potnikov v avtobusu in mislim, da mu mora vsak pritrditi. Avtobus, krepki »International«, ki je prej obratoval na kamniški progi in ni imel v treh mesecih vožnje po Dolenjski še nobenega defekta, požira klanec in strmine in te po 2 in pol urni prijetni in interesantni vožnji izkrapa pred mestno hišo lepe dolenjske metropole. Ura bi šest in solnce stoji še visoko na nebu, topla Krka pa te vabi, da se greš vsaj nekoliko ohladiti v njene valove.

L. Z.

Skladovnice drv pred hišami

Vel, ki poznajo naše lepo staro mestece, bi bili gotovo zelo neprijetno iznenađeni, če bi jih zdaj zanesla pot tu sem, oziroma, če bi hoteli pri nas prebiti nekaj prijetnih počitniških dni. Kako tudi ne? Ako stopiš s katerekoli strani v mesto, ti zastirajo pogled na sicer lep, prostorn trg, ogromne skladovalnice drv, ki se kopičijo skoro pred vsako hišo na cestnih pločnikih in onemogočajo pešcem prosto pot, ki so tako primorani begati pred vozil semintja, vedno v velikem strahu, da jih ne povzori avto.

Tudi deca, ki se je sicer rada poigravala pred vežami, je zdaj prenesla svoje igranje kar na sredo ceste v prah, kar n. ne vzgojijo, ne higijensko. Tudi v estetskem pogledu je to skladišanje drv, kar po 10 m² pred vsako hišo, silno nezaželeno. Oblasti se ne pobrigajo za to, da bi odpravile ta škandal, ki nikakor ni v korist letovščarskem kraju, kakor je naša lepa Višnja gora.

Tuško prometno društvo se sicer trudi, da bi odpravilo ta nedostatek, toda ne najde pravega razumevanja za to. Rigorozno nastopiti tudi noče, ker se boji zamere konservativnega prebivalstva, češ, — kakor je bilo vsa leta do sedaj, naj bo še naprej tako.

Žalostno je, da niso drva nakopičena samo pred domovi domačinov, temveč da si dovolj, to tudi naše uradništvo.

Mi si želimo tujkega prometa in nekoliko več življenja v naše mesto, ne pa da se je iz njega napravila — drvnična.

Zato apeliramo na vse tiste, ki imajo le kolikoličnega smisla za lepoto našega kraja, da skušajo čimprej očistiti trg te grde navlake, ki je sicer neobhodno potrebna in silno koristna za katero pa bi se pač dal najti primernejši prostor kot ravno pločniki pred hišo.

Dobili smo pošteno porcijo dežja

Suše in vročine je zaenkrat konec. — Nočni naliv v Ljubljani in okolici je pregnal vročino in sušo

Ljubljana, 22. avgusta.

Kakor smo spomladi tožili neprestano nad deževjem ter nad hroščevim letom, tako smo se zadnje čase že pritoževali nad sušo in vročino. Celo meščani so že začeli godrnjati nad preradodarnim solncem in sušo, čeprav so veliki prijatelji kopanja in solnčenja. Nekateri so se začeli že skrivati pred solncem in se niso več navduševali za kopanje. Uživali so počitnice v hermetiziranih zaprtih stanovanjih. Najbolj so se pa pritoževali nad sušo kmetje, ki so tožili, da letos ne bo ajde, če se ne bo nebo odprlo ob pravem času. Tudi trnovski zelenjadarji in meščani, ki imajo vrtove, so že skoraj obupavali, ker se jim je suša endevljala. Na našem trgu se še ni poznalo, da je suša, bilo je dovolj poceni zelenjave in tudi kumare niso bile grenke, kakor so po navadi ob suši.

Castilci lune zopet triumfirajo, ker je začelo deževati včeraj ob mlaju. Vremenske napovedi niso napovedovale dežja, pač pa so ga oznanjali mnogi drugi vremenski preroki. Včeraj popoldne je deževalo ves čas z manjšimi presledki, ponoči je pa imel Elija nad Ljubljano bučen koncert. Deževalo je med viharjem in grme-

njem kakor ob vesoljnem potopu. Lilo je pa tudi še zjutraj, ko so šli meščani v službe, tako močno, da so drli po cestah tu in tam pravi hudourniki. Na nekaterih cestah so se zamašili požiralniki in voda je preplavila ceste.

V Ljubljani seveda dopoldne niso mogli delati, ker se je nateklo v zaprti dež struge mnogo vode in ker je še deževalo. Iz glavnih kanalov je tekla voda skozi prelive v strugo, ker je niso mogli dovolj hitro odvajati. Jez pod tromostom ni v nevarnosti, ker je visok in dobro utrjen. Vzdržal bo tudi jeseni ob morebitnem deževju, če jim ne bo treba odpreti zapornice v Trnovem. V nasprotnem primeru bi pa voda tako drla, da bi nasipan jez ne mogel vzdržati. Toda jeseni bo deželo najbrž že končano. Zadnje čase je naglo napredovalo in morajo poglobiti strugo le še v dolžini nekaj nad 200 metrov.

Zdaj, ko so potolaženi kmetje in zelenjadarji, pa še moramo potolažiti kopalce. Ni treba še nikomur vreči ruške v koruzo (ali kopalnih hlač), ker se bodo vreme-nam nam zjasnila, posijalo bo zopet solnce, da se bomo lahko še nekaj dni kopali. Prevroče pa menda ne bo nikomur več.

Zračni potniški promet z Ljubljano

Ljubljana, 22. avgusta.

V nedeljo 20. t. m. je bil, kakor znano, odprt zračni potniški, poštini in prtljajni promet med Ljubljano, Zagrebom, Beogradom, Skopljem in preko njih z drugimi inozemskimi centri. Prvo redno letalo društva »Aeropute«, ki vrši v naši državi zračno prevažanje potnikov, je startalo za polet proti Zagrebu včeraj zjutraj ob 7., prvi potnik na, ki je prišel z letalom v Ljubljano iz Solije preko Beograda in Zagreba, je pristal ob 17.15. Danes so odleteli poleg potnikov še zastopniki ljubljanskih listov.

Opozarjamo občinstvo, da se vrši redni zračni promet med Ljubljano in Zagrebom vsak dan ob 7., povratek v Ljubljano pa je ob 17.15. Voznina do Zagreba znaša 180 dinarjev, aktivni častniki in državni uslužbenici plačajo na podlagi legitimacije polovico, dočim imajo državni upokojenci in rezervni častniki pravico do trikratne polovične vožnje. Ker je iz navedenega lahko spoznati prednosti potovanja v zraku, ki ni dražje kot potovanje v osebem vlaknu, prihranimo si pa mnogo dragocenega časa, saj traja polet iz Ljubljane v Zagreb samo 40 do 45 minut, v Beograd pa slabe 3 ure. Opozarjamo, da so vse eventualne informacije brezplačno na razpolago v pisarni »Putnika«, kjer se dobe tudi vozni listi, ali pa pri šefu centra letališča pri čemer naj se občinstvo poslužuje letalskih številk 34-99, 20-09, 36-21. Potniki imajo pravico do proste vožnje na letališče z avtom, ki odhaja izpred pisarne »Putnika« v palači Pokojniškega zavoda zjutraj ob 6.30.

Šole se odpirajo

Na meščanski šoli na Raketu bodo završni izpiti 31. avgusta od 8. do 12. popoldne. Izpiti za vse razrede 1. septembra od 8. do 12. Vpisovanje v I. razred bo 1. septembra od 8. do 12., v II., III. in IV. razred pa 2. septembra od 8. do 12. Za vpis je potrebno zadnje šol. izpričevalo, krstni list, prijavnica (kolikovalna s 5 Din) in potrdilo davčnega urada o plačevanju neposrednih davkov. Vsa plača 20 Din za zdravstveni fond in odgovarjajočo šolnino.

Združeni trgovci v Ljubljani sporoča, da se vrši vpisovanje v trgovsko nadaljevalno šolo za I. razred 30. in 31. avgusta t. l. vsakokrat od 9. do 11. ure in od 15. do 17. ure. Ze II. in III. razred pa se vrši 1. septembra od 14. do 17. popoldne v pisarni Združenja trgovcev. Popravni in drugi izpiti bodo 31. avgusta t. l. od 14. ure dalje. Za vpis v I. razred mora predložiti vsak spričevalo o dovršenem 3. razredu srednje ali meščanske šole, oziroma 8. razred osnovne šole. Reflektanti, ki imajo manjšo predizobrazbo morajo vložiti prošnjo na šolski odbor združenja trgovcev do 1. septembra t. l. Šolnina in vplisnina je ista kot prejšnja leta. Brez plačane šolnine ne more biti nihče sprejet. Pouk se prične 4. septembra t. l. Podrobna navodila bodo zapisana na šolski deski, Trgovski dom.

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto ob početku novembra t. l. Šola ima dva oddelka: letno šolo in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po 5 mesecev, in sicer se to zimo, ki pride, vrši I. tečaj, drugo zimo pa II. tečaj. Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer imajo svo oskrbu. Sprejmejo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmetičkih staršev, ki ostanejo po končanem šolanju na kmetiji. Lastnorodno pisane prošnje za letno in za zimsko šolo, kolkovane z Din 5, je poslati ravnateljsvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu najpozneje do 15. septembra t. l. Prošnji je priložiti: krstni list, domovnico, odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o pravdnosti o omih prosilcih, ki ne stopijo v zavod neposredno iz katere druge šole, izjavo staršev odnosno varuha (kolek 2 Din), s ka-

tero se zavežejo plačati stroške šolanja, obvezna izjava staršev ali varuha (kolek 2 Din), ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo stipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa da povrnejo zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev. Starost najmanj 16 let in najmanj z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratak sprejemni izpit iz slovensčine in računstva, katerega so oprosilci absolutni dveh ali več razredov meščanske šole ali kake nižje srednje šole. Hkrati se preišče njih zdravstveno stanje po zdravniškem zavodu. Oskrbnina znaša do preklica mesečno od 25 do 300 Din po premoženjskih razmerah prosilca in se plačuje mesečno naprej. Prosilci za banovinsko znižano mesto morajo predložiti davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer.

— Državna šola za sestre v Ljubljani. Enoletna šola za otroške vzgojiteljice se prične točno 4. septembra t. l. Sprejme se še 5 kandidatkinj, ki naj vložijo prošnje do 30. avgusta t. l. na upravo drž. šole za sestre v Ljubljani.

Beležnica

Beležnica.

Koledar.

Danes: Torek, 22. avgusta katoličani: Timotej, Ostrivoj, pravoslavni 3. avgusta.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Nepozabno dekle.

Kino šiška: Špiljonka E. 3.

Dežurne lekarne.

Danes: Mr. Kuralt, Gosposvetska c. 10, Mr. Sušnik, Marjiti trg 5.

Zaključek šahovskega turnirja v Somboru

Sombor, 22. avgusta.

Včeraj se je v Somboru odigralo 17. in zadnje kolo nacionalnega šahovskega turnirja, ki ni v vodstvu prineslo nikakršnih izjemstven. Tot je premagal Vukovića, Schreiber Herbatina, Vidmar Avirovića, Nikola Kulžinski Dimitrija Kulžinskega, Gabrovšek Zuka, Rajkovič Grenčarskega, Petrovič inž. Weissa, Bröder Careva, Gräber-Šubarić remis.

Končno stanje: Tot in Schreiber 13, Vidmar ml. in Rajkovič 12, Gabrovšek, Petrovič 11, Nikola Kulžinski, Vuković 10, Avirovič, Bröder 8½, inž. Weiss 8, Šubarić 7½, Gräber 6½, Grenčarski, Herbatin 5½, Carev 5, Dimitrija Kulžinski 3½, Zuk 2½.

Iz Semiča

— Gasilsko društvo v Stranski vasi pri Semiču je v nedeljo priredilo lepo veselico, katere čisti dobiček je namenjen nabavi motorne brizgalne. S tremi malimi okoliškimi vascami je lani to društvo zgradilo gasilski dom, deloma zidan, deloma pa lesen. Domačini zaslužijo vso pohvalo, ker so te vasičice sicer znane kot revne, vendar pa so z željo koristiti skupnostni žrtvovali že mnogo za splošno dobrodelne namene, kakor tudi za napredek samih vasi.

— V izredno slabem stanju je cesta Stranska vas-Semič, ki prav za prav skoraj sploh cesti ni več podobna. Bila bi nujno potrebna temeljita obnove, ker je sicer promet na njej precej veliki.

— Po naših zidanih so se zaloge vina že precej skurčile, četudi posamezniki še razpolagajo z manjšimi količinami. Vina kupčija se je malo popravila, pa se je cena vina sedaj dvignila na 3 Din. Po zidnicah se večkrat dogajajo tudi manjše tatvine, največ vina in žganja, vendar pa škoda nikdar ni občutnejša, ker lačni tatviki odnašajo vino le menda za lastno željo in potrebo.

FANI LINDTNER naznanja z globoko potrtem in žalostnim srcem v imenu svojega brata in sester vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naš predobri brat, svak in stric, gospod

ANTON KLUN

posestnik

danes v torek, dne 22. avgusta 1933 popolnoči, previden s sv. zakramenti za umirajoč, v 76. letu starosti zatnil svoje blage oči. Pogreb ljubljene pokojnika bo v četrtek 24. avgusta ob 4. uri popoldne izpred mrtvašnice državne bolnice v Ljubljani.

Sv. maše zažalnice se bodo darovale v župni cerkvi pri Sv. Petru.

V Ljubljani, dne 22. avgusta 1933.

ALI VESTE, KDAJ SE BOSTE ZOPET OD SRCA SMEJALI???

Jutri: SZÖKE SZAKALLU

PRI PREMIERI PIKANTNE IN VELE-ZABAVNE OPERETE

SODELUJEJO:

LIANE HAID
šarmantna in lepša kot kdaj
poprej!

GEORG
ALEKSANDER
eleganten ljubavnik,
kavalir!

FRITZ KAMPERS,
ADELE SANDROCK

NOČ PRED POROKO

TAKO DEKLE KOT TI!

JUTRI PREMIERA
V ELITNEM KINU MATICI

Dnevne vesti

— Razstava zelenjave na jesenskem velesejmu v Ljubljani od 2. do 11. septembra bo pokazala našim zelenjadarjem, pa tudi kmetijskim vrtnarjem, katero zelenjavo moramo v današnjem času gojiti s posebnim oziranjem na pospeševanje tujkega prometa. Gotovo je važno tudi vprašanje vpliva dobrih sort za večje pospeševanje te panoge. Priznani zelenjadniki bodo razkazali tukaj svoje uspehe zadnjih dveh let.

— Prevozne olajšave za potnike in blago na jesenski ljubljanski velesejem, ki se bo vršil letos od 2. do 11. septembra, so dovolile sledeče tuje države: Avstrija, Bolgarija, Češkoslovaška, Grška, Italija, Madžarska, Nemčija, Poljska, Rumunija in Sarasko ozemlje.

— Čakovec postane mesto. Po novem zakonu o občinah je med mesta uvrščen tudi trg Čakovec. Minister notranjih del je akt poslal občini v Čakovcu, ki naj izjavi, če pristane na to, da hoče postati Čakovec mesto. Za to se ogreva večina trgovcev in obrtnikov, končna odločitev pa bo padla na seji trgovskih zastopstev, ki se bo vršila 25. t. m.

— Kina, Indija, Afrika. Tri imena, ki jih vedno pogosteje srečavamo v evropskem časopisju, ki vedno močnejše skrbijo pripravljajo evropskim politikom in diplomatom. Se večerj tako rekoč je gledala Evropa na narode teh obširnih pokrajin z varuškim očesom, danes že razmišlja o rumeni, o indijski in afriški nevarnosti. Kje je nevarnost? Ali mar v osvojitvi izpod evropske nadvlade in v narodni samostojnosti? Vse večja nevarnost je v tem, da lahko ti narodi zaradi nepoznanja vrednot krščanske civilizacije zapadejo socialnim in kulturnim zablodam boljševisma ali intrasingentnega nacionalizma. Tu čakajo krščanske narode silne naloge, ki jim morajo biti kos le s postotorno podporo krščanskega misijonskega gibanja. Misijonarji in etnografska razstava, ki bo na letošnjem jesenskem ljubljanskem velesejmu nameščena v paviljonu »Na bo skušala vsaj skromno pripomniti, da bomo tudi mi probleme probujajočih se narodov Kine, Indije in Afrike pozneje spoznali. Razstava bo od 2. do 11. septembra.

— »Fotomaterijev« števila za avgust nas je zopet iznenadila s svojo bogato vsebino. V poučnem članku pojasnjuje g. Srečko Grom način uporabe rmenice, brez katere si danes dobrega in pravega foto. amaterja niti misliti ne moremo. Dr. Pavel Breznik nas vodi v lepo ilustrirano članiku »S fotokamero od Atlantika do Pacifika«, popularni prof. Ivan Noč pa je prispeval pregleden članek »O posnetkih in naravi«, dočim je Vladimir Regaly na prav zanimiv način opisal »življenje v filmu«. Poleg raznih poučnih strokovnih rubrik so prav lep okras reviji umetniške priloge Janka Skerlepa: V Draščih pri Metliki, ki predstavljajo tipično belokranjsko kmečko hišo, Ante Komčić: Ciganka iz okolice Ormožja, Karla Banderja: Jalovec s Siemena iz Pavla Gregorja: Na palubi; tvrdka Lumiere pa je prispevala Benjaminov portret. Stevilki je priložen Kodakov natečaj »Ob času žetve«, ki bo gotovo vzbudil zaradi velike izbire lepih motivov med našimi fotomateriji mnogo zanimanja. »Fotomaterij« napoveduje od številke do številke, pa je tako lepo izpopolnil veliko vrzel, ki smo jo občutili v tem popularnem umetniškem sportu.

— Tretja obrtna razstava in jesenska slavnost v Celovcu. Od 1. do 10. septembra t. l. se vrši v Celovcu tretja obrtna razstava in jesenska slavnost, s katero bodo združene posebne razstave, kakor Gradiščanska, ubranitven nezd in varstvo prometa, pasemski psi (3. septembra 1933), reja malih živali, drobnogledne slike, mednarodno tekmovalje v lahkati atletiki (9. in 10. septembra), veliko zabavišče in razne druge posebne prireditve. Na avstrijskih železnih 25% popust. Vstopnina 50 g.

— Prvi internacionalni plesni turnir za prvenstvo Bleda. V soboto se je vršil v kavarni »Toplice« internacionalni plesni turnir za prvenstvo Bleda 1933. Turnir je bil sijajno obiskan, vodil ga je znani koreograf in plesni mojster g. Adolf Jenko iz Ljubljane, žirijo so pa tvorili plesni strokovnjaki in mojstri iz Zagreba, Gradca in Ljubljane, med njimi tudi prof. Trost. Tekmovanja so se udeležili številni gostje ter člani znanih plesno-sportnih klubov, in sicer Amaterskega plesnega kluba iz Zagreba, Amaterskega plesnega kluba iz Ljubljane in kluba Blau Orange, Casino Graz. Rezultati so bili naslednji: I. Gostje: 1. nagrada gđc. Mana Ribnikar, Beograd, in g. Mihun Stjepan, Zagreb; 2. nagrada: gđc. Edita Laufer, Wien, in g. Heinrich Diamand, Wien; 3. nagrada: gđc. Dolly Kastner, Zagreb, in g. Gerhard Lamphamer, Graz. II. turnirski razred: 1. g. Elza Stojković in g. Stane Seunig, P. S. K. Ljubljana; 2. nagrada: gđc. Elizabeta Becić in g. Cornel Becić, APK Zagreb; 3. nagrada: gđc. Karmen Antić in g. Ahčan Jože, oba P. S. K. Ljubljana. III. izredni razred: prvak Bleda 1933 gđc. Amschi v. Obermayer Maarnach in g. Lorenzutti Ernest, Blau Orange, Casino Graz; 2. nagrada: g. Stojković Elza in g. Stane Seunig, Ljubljana; 3. nagrada: gđc. Elizabeta Becić in g. Cornel Becić, Zagreb.

— Dober ribolov na Jadrani. Na Jadrano so imeli ta mesec ribiči zelo obilen ribolov. Tako so ribiči iz mesta Bole na Braču polovili 400 stotov tuna, ki je bil večinoma izvožen v Italijo in tam prodan po 10 do 20 Din za kg. Komisti ribiči so prodali in nasolili 15 vagonov sardelice,

največ jih je bilo izvoženih na Grško. Od začetka leta do avgusta so Komisti iz nasolili okrog 100 vagonov sardelic in drugih rib. V splitski ribarnici so ta mesec prodali 250 stotov rib, v notranjost države jih je bilo pa izvoženih 70 stotov.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo predvidoma viharo vreme le začasnó. Včeraj je deževalo le v Ljubljani in Mariboru, drugod so imeli lepo vreme. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 35, Skoplju 35, Sarajevu 34, Splitu 34, v Zagrebu 31, Mariboru 24.3. Davi je kazal barometer v Ljubljani 756.3, temperatura je znašala 16.8.

Shampoo „LA TOJA“
Locion al limon
„LA TOJA“

Za dame in gospode idealni sredstvi za negovanje las.

Zahtevajte preparata pri Vašem trgovcu!

— Cel mesec živel na drevesu. Pred mesecem dni je želez kmet Milan Stanisavljević iz vasi Cubli pri Negotinu na drevo, s katerega ni več hotel. Domači so ga prosili in ga rotili, da naj vendar zleze z drevesa, toda mož se ni pustil pregovoriti. Jed so mu morali nositi k drevesu. Tako je sedel več dni, minuli so pa tudi tedni. Kmetje so mislili, da si bo že premislil in da ga bosta pregnala dež in nevihte. Čudak pa je vseeno ostal na drevesu, čeprav je bilo kakor iz škafo in treskalo kakor na sodni dan. Te dni so mu domači k drevesu zopet prinesli hrano, ko je pa Milan splezal z drevesa, so ga obkolili skriti kmetje, ga zvezali in prepeljali v bolnico.

— Zagoneten zločin pri Kostajnici. V selu Kozarevački bog, blizu Kostajnice na Hrvaškem, je bil te dni izvršen strašen zločin, kakršnega prebivalstvo tega kraja še ne pomin. V gozdu blizu vasi so našli 25letno Soko Galicevo, ki jo je nekdo zadavil z ručico, nato pa je truplo skrnil med grmljeve, da so ga šele dva dni pozneje našli. Orožniki, ki so uvedli preiskavo, so ugotovili, da se je med morilcem in nesrečno žrtvijo vršila borba za življenje in smrt, saj je imela nesrečnica vse razpraskan obraz, na vratu so se poznali tudi sledovi davljenja. Ker je imela pokojnica denar pri sebi, domnevajo, da gre za umor iz osvete. Aretirali so njenega bližnjega sodernika Matijo, s katerim je bila Soka Galiceva že delj časa sprta.

Pri odebeltosti vzbuja redna zdravila uporaba naravne »Franz Josefov« grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko. Mnogi profesorji zapisujejo »Franz Josefov« vodo tudi pri zamaščenju srca kot zelo dragoceno sredstvo, in sicer zjutraj, popoldne in zvečer tretjino čaše. »Franz Josefov« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— 75letnica svojega rojstva je praznoval včeraj znani in ugledni ljubljanski trgovec in gostilničar g. Rudolf Tenente v družbi svoje verne družice g. Marije na svojem domu v Krakovem Jublanta poznaj skoraj vsa Ljubljana, zlasti je pa pri Ljubljani v Krakovskem in trnovskem okraju, kjer vedo ceniti njegovo dobroto in plemenitost. Saj je g. Tenente velik prijatelj siromakov, ki jim je pravi krušni oče. Še nikdar tudi ni odrekal prošnje za krst in bil je že boteb najmanj 150 otrokom. G. Tenente, ki je kljub visoki starosti še vedno trden in čvrst, k lepemu jubileju kot zvestemu dolgoletnemu naročniku iskreno čestitamo z željo, da bi zaton svojega življenja preživel v miru in zadovoljstvu. Še na mnoga leta!

— 1. Mestna ženska realna gimnazija v Ljubljani. Popravni izpiti se bodo vršili dne 30. avgusta od 8. ure dalje. Pismeni popravni izpiti tečajni izpit bo dne 29. avgusta od 8. uri, ustni popravni izpiti tečajni izpit dne 31. avgusta od 8. uri, nižji tečajni izpit pa dne 31. avgusta od 10. uri. Podrobnejši razpored je nabit na oglasni deski v šolskem poslopu.

— 1. Zunanost humanistične gimnazije obnavlja. Poslopje je dvonadstropno in stoji sredi štirih ulic, proste strani so torej štiri. Omet je na nekaterih krajih povsem odpadel, postopje ni bilo že dolgo popravljeno. Zato bo precej dela z obnavljanjem fasad. Delo je prevzela Ljubljanska gradbena družba.

— 1. Otroci pod kolonije v Mednem se vrnejo v Ljubljano dne 26. t. m. z vlakom od 16.09. Starši, pridite po otroke na glavni, oziroma gorenjski kolodvor.

— 1. Kolonisti bolniške blaginje ljubljanskih mestnih nameščencev se vrnejo s 24dnevne letovanja v Kamni gorici za Gorenjskem jutri v sredo ob 18. z avtobusom pred Mestni dom, kamor naj jih pridejo roditelji iskat.

— 1. Kamnosečstvo Aljoži Vodnik. Ljubljana. Kolodvorska, odprodaja zaradi velike zaloge naravnih spomenikov pod izredno ugodnimi plačalnimi pogoji, tudi na bralnih knjižnicah.

— 1. Delo dube. Borz dela spremlja takoj 1 kovinotiskarja, 1 stasčičarja za izdelovanje boze, 1 navlečar za elektromotorje, 6 sodarjev, 1 pohitvenega mizarja in 1 tapetnika in avtoličarja.

— 1. Pustolovščina mlade neveste, ki je zbežala svojemu žanhu v noči pred poroko. Ta nevesta ni bila nobena druga kot šarmantno-pikantna Liane Haid v filmu »Noč pred poroko«. Slavni režiser Carl Boese, ki nam je ustvaril celo vrsto prav zabavnih filmov, od katerih omejevanje v prvem redu filma »Grook« in »Paprika«, se je zopet postavil s lego, mčno in zelo zabavno opereto »Noč pred poroko«. Poleg Liane Haid, ki je v tem filmu lepša in mikavnejša kakor kdaj prej, nas zabavajo v tej opereti Georg Aleksander, zlasti pa popularni komik Szöke Szakall. Njegovim dovlopom in odlični komiki se bomo v tem filmu smejali prav vsi in opereta »Noč pred poroko« bo tudi pri nas, kot vsepovsod kjer je bila predvajana, izvala salve smeha. Premiero filma bo predvajal od jutri naprej Elitni kino Matica.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V ŠISKI — Telefon 33-87

Danes ob 1/9, v sredo ob 1/7 in 1/9, v četrtek ob 1/9 uri zvečer
Internacionalni pomorski velefilm,
smeman po resničnih doživljajih

»SPIJONKA E 3«

V glavni vlogi TRUDE VON MOLO!
Pride! 29., 30. in 31. avgusta Pride!

»JAZ PODNEVI, TI PONOČI«

Iz Celja

— c. Državna dvorazredna trgovska šola v Celju. Vpisovanje za šolsko leto 1933/34 bo 1. 2. in 8. septembra od 8. do 11. ure dopoldne. Popravni izpiti bodo: za 1. razred pismeni 28., ustneni 29. t. m., za 11. razred pismeni 30., ustneni 31. t. m., vsak dan ob 8. zjutraj. Prošnje, kolkovane a 5 in 10 Din je treba vložiti do vsehle srede 23. t. m. Zaključni izpit bo prišel dne 5. septembra ob 8. Prošnje za priustitev k temu izpitu, kolkovane a 5 Din, je treba vložiti do 1. septembra. Dne 15. septembra ob 8. bo otvoritvena služba božja v župni cerkvi, nato bo v šoli razdelitev učencev in nčenk po razredih in oddelkih, razglasitev urnika, šolskega in disciplinarnega reda in dr. Dne 16. septembra se bo prišel redni pouk. Podrobnejša pojasnila so razvidna na uradni deski v šoli.

— c. 2. delovnega trga. Poročila celjske ekspoziture javne borze dela izkazujejo v zadnjih mesecih stalno padanje števila brezposelnih. Dne 10. t. m. je bilo pri ekspozituri prijavljenih 751 brezposelnih (700 moških in 51 žensk), dne 20. t. m. pa samo 508 (564 moških in 34 žensk). Pri borzi dela v Celju dobijo delo: 2 sodarja, 2 mizarja, 5 tkalcev, 1 knjižgovedja, 7 gozdnih delavcev, 2 hlanca, 1 pristojevalec za tekstilno tovarno, 2 slikarska vajenca, po 1 mizarji, čevljarji in mesarski vajenec, 5 služkinj, 5 kmečkih deklet, 1 kuharica, 1 kuharica in otročnikom, 2 sobarici, 1 natakarica in 1 postrežnica.

— c. Nogomet. V nedeljo 27. t. m. ob 17. se bo pričela na sportnem igrišču pri »Skalni kleti« revanžna nogometna tekma med voljskim teamom 39. p. p. in celjskim Atletiki. Tekmo, ki bo gotovo zelo živahna in zanimiva, bo sodil g. Svetek iz Celja.

Iz Trebnjega

— Občina objavlja. Letošnje naknadno licenciranje blikov bo 4. septembra ob dveh popoldne na običajnem kraju v Trebnjem. Istočasno bo tudi letošnje prvo licenciranje merilcev, o čemer se obveščajo vsi živinorejci. — V Gor. in Dol. Seicah občine Dobričice se je na dveh dvorcih pojavila svinjska kuga. O tem se obveščajo sosedne občine Žužemberk, Sečur, Šumperk, Trebnje, Mirna peč, Ajdovce, Dvor, in Velika Loka ter sosedna sreska načelstva. — Na binovinski kmetijski šoli Gm pri Novem mestu se prične novo šolsko leto začetkom novembra. Natančna pojasnila prejmejo kmečki mladeniči pri občini. — Po določilih zakona o merah se razen v dovoljenih izjemnih primerih ne sme več uporabljati v prometu druga mera, kakor metrska. Tudi v prometu z drvmi se ne smejo uporabljati colske mere, ampak se smejo žagati drva samo po metriki meri. Da bi ne trpeli producenti na zakonskih posledicah, je objavljeno, da se nikakor več ne smejo pripuščati drva na trg v drugi, kakor v metriki meri!

— Dež. Ze dolgo željeni in pričakovani dež je pričel včeraj popoldne po Dolenjskem rositi. Prve kaplje so pričele padati popoldne, proti večeru in ponoči pa so bile padavine izdatnejše in se je decela izsušena zemlja saj malo okrepčala. Dežja je še premalo in žele vsi, tudi oni, ki imajo te dni na travnikih pokošeno že drugo mrvo, da bi izdatne padavine trajale vsaj še par dni.

— Novi vodnjak bi bil potreben vaščanom vsaj Gor. Medvedje selo. V času suše nima vsa nobena voda, pa jo za živino vozijo iz oddaljene Temenice, pitno vodo pa zajemajo iz studenca v Dulu. 7 do 8 km prevoza vode je silno breme vaščanom; pa tudi za slučaj požara bi bilo gašenje nemogoče. Zato so poslali na merodajna mesta vlogo, s katero so opozorili na nedostatek. Upamo, da bo predvsem naš higijenski zavod poskrbel, da se gradnja novega vodnjaka čimprej prične.

— Skropljenje ceste po Trebnjem oskrbuje krajevni odbor društva »Kriček in ne morda občina, kakor so nastale govorice. Potrebno vsoto so zložili vaščani vasi Trebnje, komur pa še to pojasnilo ne zadostuje, naj se zgleda pri občini ali pri odboru »Kriček, kjer bo prejel potrebno pomoč. Ne razširjajte zlonamernih lažnih vesti.

— Poroka. V župni cerkvi v Trebnjem sta se poročila Mirko Kovac, orožniški tit. podnadarnik v Beogradu, in članica-televadka našega sokolskega društva Mici Brezarjeva iz Starega trga. Mlademu paru vso srečo!

Iz Črnomlia

— Debeli so ipak zmagali pri nedeljski tekmi s suhimi. Tako vsaj trdijo, pa je vseeno, ker zaslužijo eni in drugi vso pohvalo za to tekmo v korist trboveljskih revčkov. Težko je bilo debelim v potu obraza igrati nogomet, vendar pa ni bilo s suhimi nič boljše, ker so se morali varovati pred hudim solncem, ki suhe stvari rado zažge.

— 1. Jaz podnevi, ti ponoči.

Petrinovičev pokal pripomogel do napredka

Dobra in slaba stran pokala — Nepravilna klasifikacija
Jadran resnični prvak v plavanju

Ljubljana, 22. avgusta.

Petek je šest let, odkar je daroval južnoameriški rojak Petrinovič splitskemu Jadranu pokal z namenom, da se zanj bore jugoslovenski plavalni klubi. Jadran oziroma njegov član Šerić je sestavljal pro. pozicije za to tekmovalje. Vsi klubi so protestirali, kajti po Šerićevi tabeli je imel največ izgleda za pribojitev pokala Jadran. In res, Jadran, ki pri skokih in v vaterpulu ni mogel vzdržati konkurence Ilirije in Juga, zavzel pa je v čistem plavanju domnjamno pozicijo, je po Šerićevi tabeli leto za letom dobival naslov najboljšega plavalnega kluba v Jugoslaviji in s tem Petrinovičev pokal po znani formuli 3:2:1. Štiri leta je trajala njegova premoč. V Ljubljani pa je inž. Bloudek zgradil sportni bazen, kar je pomenilo začetak nove dobe in prebujenje plavalnega sporta v Ljubljani. Ilirija je začela s sistematičnim delom. Lani se ji je posrečilo premagati Jadran in s tem je bila prekinjena serija zmag. Najmanj tri leta bi se morala borba za pokal nadaljevati. Vmes pa je posegla zloglasna zelena mliza in trud Ilirije je bil zaman. Tekmovanje je bilo anulirano in kakor smo letos videli, si je Jadran priporil pokal petič in s tem definitivno, čeprav z mnogo sreče. Petrinovičevega pokala ni več, vprašati se pa moramo, ali je našemu plavalnemu sportu škodoval ali je prinesel napredek? Odgovor ni težak.

Ze od nekdaj sta bila ob Adriji dva velika nasprotnika, patrijski Dubrovnik in probujajoči se Split. Nasprotstvo se je zlasti pokazalo v borbi za Petrinovičev pokal, ki je napetost še poostrija. Ko se je prvenstvo prvič vršilo v Ljubljani, je Ilirija posredovala med zakletima nasprotnikoma in zgodilo se je nemogoče. Split in Dubrovnik ta si prijateljsko segla v roke in to je bil menda največji uspeh ljubljanskega prvenstva. Pomirjenje ni trajalo dolgo. Lani so se duhovi zaradi dogodkov ob zeleni mizi zopet razburili, prijateljstva je bilo konec. Velike posledice je imelo to nasprotstvo. Jadran in Jug sta zagrizeno trenirala, da omogočita svojim barvam uspehe. Ostali klubi niso držali rok križem. V Viktoriji in Iliriji sta zrasla nevarna tekmečka. Tudi ta dva sta posegla v borbo za pokal. To je povzročilo, da je naš plavalni sport na vse štiri napredoval in se postavil ob stran najboljšim državam v Evropi. Zdej, ko je borba za pokal zaključena, smemo z zadovoljstvom ugotoviti, da rezultat naših plavčev prav nič ne zaostaja za onimi iz Nemčije in Madžarske, najboljšima državama globogemu kmetu vsaj malo pomaga do blagostanja.

Iz Kamnika

— Nedeljska prireditev godbenega društva, ki je veljala za nekako neoficijelno proslavo 50-letnice, je privabila v mestni park lepo število publike. Največ zanimanja je bilo za streljanje, ker so bile določene za zmagovalce lepe nagrade. V streljanju za naslov prvaka strelcev je dosegel g. Gusti Ogrinc iz Podgorja 184 točk, g. Rozman iz Kranja pa 180 točk. V drugi kategoriji, za katero je bilo razpisanih 6 nagrad, je bil prvi g. France Vidmar, drugi pa zopet g. Ogrinc. Sedliš so gg. Bokalič, Zupan, Šuster in Kočjančič. Saljiva pošta je bila tako organizirana, da so bile določene tri nagrade za tiste dame, ki bodo prejele največ razglednic. Prva nagrada je pripadla gđc. Minki Cerarjevi, hčerki našega poslanca, druga gđc. Mici Starotovi, tretja pa gđc. Vidičevi.

— Teniški dvoboj med Domžalami in Kamnikom je bil zopet v nedeljo dopoldne na teniškem igrišču v Kamniku. Zmagali so Kamničani, vendar pa so morali sedaj že tretjič prepuščati zmago v moškem dvojbu Domžalcem.

— Nadaljevanje gradnje ceste v Kamniško Bistrico je zagotovljeno s prispevki različnih faktorjev in skupnem znesku skoraj 600.000 Din. Ze ta teden prične s trasiranjem ceste od Mecesnovca do Kopla. Cesta bo široka 4 metre, na ovinkih pa 5 metrov.

Iz Metlike

— Sokolski krst smo imeli v nedeljo v naši župni cerkvi. Našem sokolskemu upravitelju g. Vladimiru Tončiču, ki skoraj že deset let orje prosvetno polje v Metliki, se je rodil za Jadrano, Ljeko in Dubravko še četrti otrok, kateremu sta kumovala naš narodni poslanec g. Dako Makar in sreski zdravnik g. dr. Julijan Koder. Ker je rodbina g. Tončiča prav tako zavedno sokolska kakor poslanec g. Makar, ki je tudi starosta našega sokolskega društva in g. dr. Koder, so bili botri kar v sokolskih krojih, pa zato ta krst smemo imenovati sokolski. Tudi oče sam z ostalimi tremi otroci, ki so istega dne na javnem sokolskem nastopu prav lepo pokazali, so bili vsi v sokolskih krojih. Čestitamo!

— Preložitve strega klanca pod župniščem v Podzemlju bo kmalu dovršena. Zaradi hude strmine je bilo to javno delo prepotrebno, ker so se dolgo vrsto let morali ljudje tod mučiti z vprežno živino, ki je klanec le težko zmagovala. Pri delu je zaposlenih po 25 delavcev, ki res v potu obraza zaslužijo borni vsakdanji kruh, ker za 10 ur poštenega in napornega dela poleg lastne hrane in v najhujši vročini zaslužijo le borna dva desetaka. V zadnjem času so zaposlili celo ženske. Materijalna stran dela je zajamčena s podporo za brezposelne, gospodarsko stran pa vodi režijski odbor iz Metlike. Delo na tej 460 metrov dolgem delu ceste napreduje precej hitro, izvršuje ga ga podjetje g. Erjavca iz Višnje gore. Prav posebne zasluge za to nujno in izredno važno popravilo skoraj neuporabne ceste ima naš narodni poslanec g. Dako Makar, kateremu so Podzemeljsani zelo hvalečni.

— Letina kaže letos prav dobro, posebno pa so gospodarji zadovoljni z žitni polji, ki so letos naš vsaki pričakovane dobro obrodila. Sistematično obnavljanje semen z boljšimi selekcioniranimi bi kakovost naših pridelkov zelo popravilo, pa bodo sreska načelstva s kmetijskimi odbori gotovo tako akcijo energično podprla in resno vzela v roko, da se tako našemu

de plavanja v Evropi. Vse to je maeluga Petrinovičevega pokala; smelo lahko trdimo, če ne bi bilo njega, bi bili v plavanju še daleč za drugimi državami. In to je več kakor vsi klubski spori. Sedaj, ko pokala ni več, potrebuje naše plavanje novo pobudo. Potreben je nov pokal, prozicelje pa morajo biti pravilne sestavljene. Tudi klasifikacija prvi šestih mest se nam ne zdi pravilna. Zakaj? Po Šerićevi tabeli, po kateri se je tekmovalo za Petrinovičev pokal, niso bili enako ocenjeni skoki, vaterpolo in plavanje, temveč v razmerju 1:2:3. Če bi bile vse tri panoge enako ocenjene, bi imela letos Jadran in Ilirija enako število točk, vsak po 47, Jug 37, Viktorija pa 22. To je najboljši dokaz, da Šerićeva tabela ni pravilna, kajti Viktorija in Jug, ki na prvenstvu skokov sploh nista nastopila, imata skoro ravno toliko točk, kot Ilirija. Jug celo več in je Ilirija zavzela v klasifikaciji za Petrinovičev pokal šele tretje mesto. Prav tako je nepravilno, da imajo skoki najnižjo oceno. Skakač, ki tekmuje na prvenstvu, mora obvladati vse skoke, dočim plavč odplava svojo specijalno progo. Skakač, ki se mu ponesreči le en skok, dobi ničlo in izpade iz tekmovalja, čeprav so bili vsi ostali njegovi skoki dovršeni. Kje je tu pravica? Plavčev se kaj takega ne more pripeti. In potem klasifikacija, prvi 18 točk, drugi 8, tretji 5 itd. Vseeno je, če je drugi za prvim 1 om ali 30 m, razlika ne odločuje, dobil bo 8 točk. V gotovih primerih je to premao, drugie zopet preveč. Najbolje bi bilo, da se klasifikacija tako, kot pri lahki atletiki v desetboju. Za vsak čas je določeno primerno in odgovarjalno število točk, ki najbolje pokaže razliko med plasilnami. Bilo bi nekaj več računanja, rezultat pa bi bil pravičen.

V ostalem pa moramo navzlic Šerićevi tabeli priznati, da je Jadran najboljši plavalni klub v državi. V mednarodnih srečanjih nas more edino on dostojno zastopati v plavanju, dočim sta Jug in Ilirija specialista za vaterpolo in skoke. V plavanju Jadrana še dolgo ne bomo dosegli, čeprav kaže dosežani potek, da se bo prvenstvo končno vendarle preselilo v Ljubljano, ki ima največ plavalnega materiala. Prvenstvo je pokazalo, da manjkajo Iliriji predvsem prsni in hrbtni specialisti. Dokler ne bo teh, ne bo imela prvenstva. Sistematično je treba zainteresirati novince za klasični stil. Ko jih bo dovolj, prvenstvo toliko časa ne bo romalo iz Ljubljane, dokler tudi druga mesta ne bodo sportnih bazenov.

Z Jesenic

— Nesreča kolezarja. V nedeljo dopoldne se je pripetila na Hrušici pri Jesenicah huda nesreča, ki naj bo resen opomin vsem kolezarjem, da naj počasi vozijo po cestnih klanecih in ovinkih in da naj dobro uporabljajo zavore. V nedeljo dopoldne se je peljal 17-letni mesarski vajenec pri mesarju Berniku Jože Silvnik, sin železničarja s Hrušice s koleškom na Hrušici dostavljal meso strankam. Ko je vozil po strmem cestnem klanecu navzdol, je na ovinku zapazil 18-letno Milko Misotičevo, ki se mu je hotela umakniti, a žal v napadno smer in je prišla pod kolo. Silen sunk je vrgel mladega fanta pred gostilno Očepek v obcestno ograjo, kjer je obtežal s prebito lobanjo v nezvesti na tleh, dočim je dobila Misotičeva le nezmatne poškodbe. Nesrečnega Jožeta so brž prepeljali k zdravniku dr. Korojcu, ki mu je nudi prvo pomoč ter odredil, da so ga še z dopoldanskim vlakom prepeljali v ljubljansko splošno bolnico. Stanje ponesrečenca je zelo resno ter so po Jesenicah že krožile vesti, da je podlegel poškodbam. Vse sočustvuje z nesrečno družino Silvnikovo, katere starejši sin je pred štiri leti našel smrt pod kolesi lokomotive na Hrušici.

— Živahno delovanje Sokola na Javorniku. Agilni Sokol na Koroški Beli - Javorniku bo v nedeljo dne 27. t. m. zvečer pokazal na svojem letnem telovadbišču uspehe svojega vaterpanskega dela. Izvajale se bodo krasne in težke originalne točke ob svitu žarometov. Člani bodo nastopili z efektivno sestavo »Jedini krog«, članice z osmerko, moški naraščaj s »petorico«, ženski naraščaj plesne vaje z venčki, moška deca »Sokolčev senec. Obe deci pa nastopita skupaj z »Metuljčkic«. Na orodju nastopi prva vrsta članov, kot zaključno točko pa bodo izvajali dr. Murmikov »Naprjeje.

— Krajevna bratovska skladišnica je pred kratkim namestila še enega zdravnika in sicer gospoda dr. Milana Ceha iz Maribora. Novi zdravnik bo zelo razbremenil oba skladišnica zdravnika gg. dr. Schwaba in Kogojca, ker bo vršil ordinacijo za družinske člane vsak popoldan tudi v bolnici in se je služba skladiščnih zdravnikov v vsem okolišju rajonirala na dva velika dela, kar je le v interesu članov bratovske skladišnice.

Postani in ostani
član Vodnikove družbe!

A. D. Emery

Dve siroti

Roman

Toda takoj je pomislil, da ga čaka boj s samim seboj. Ko je kolebal med iscuštem, ki mu je velevalo osvoboditi nesrečnico, in med svojo ljubeznijo, ki mu je klicala, naj se ne loči od oboževanega dekleta, se je oglašila v njem sebičnost in takrat je vzkliknil:

— Misel, da je ne bom več videl, bi mi bila enako mučna kakor pogled na njeno trpljenje.

In zopet je pripomnil po svoji stari navadi odločno:

— Ne, nikoli, bolje je, če plače, samo da ostane!

Ubogi Peter, tako boječ napram svojemu bratu, je bil enako brez moči napram svoji ljubezni. Vrnil se je k Luizi, sedel na svoje mesto in se zagledal na speče deklet. Kar so se naglo odprla vrata in na pragu se je pojavila Frochardka.

— Ti si že doma? — je vzkliknila. Vprašujoče ga je pogledala in pripomnila:

— Kaj te je pa prineslo tako zgodaj? Kaj nisi imel v mestu nobenega dela?

— Imel sem ga, pa sem vzel škarje in nože domov, ker me je zeblo.

— In da bi bil bliže tej deklini, — je zagodrnjala beračica. — Toda vedi, da budno pazim na vse.

— Jakobu pa ne govorite tako, — je odgovoril Peter plaho.

Toda to ni bilo pametno, kajti Frochardka je takoj vzklicala in zakričala srdito stisnjenih pesti:

— Jakob je starejši, stori kar hoče; on je tu gospodar, si razumel, edini gospodar!

— Kje pa je danes? Frochardka ni razumela misli, ki mu je narekovala to vprašanje, kajti odgovorila je hitro:

— Dela.

— Oho, kaj poveste!

— Da, nasproti pri strojarju.

In ponosno je babinica pripomnila:

— Že drugič v tem tednu dela...

Tako lep fant... pa dela!

Peter je skomignil z rameni in zamrmral:

— Mar jaz ne delam vsak dan?

— Kaj bi pa počel drugega, ti pokveka pokvekasta? — ga je zavrnila Frochardka.

Komaj je izgovorila te besede, je planil v izbo Jakob.

— Dovolj je, delal sem četrt ure!

Danes mi ne diši delo! — je vzkliknil in si pomel roke.

Frochardka se je zasmejala in pokazala nekaj ostrih skrbni, ki so ji še štrlele iz čeljusti.

— Delo preveč utruja, je-li? — je dejal prijazno.

— Seveda.

Šele tedaj je Jakob opazil brata.

— Ah, tu je gospod Kupido!... Nož mi moraš nabrusiti.

Stopil je korak naprej, kakor bi hotel oditi, obenem je pa zaklical Petru:

— Tja k strojarju stopi poni!

Pa si je premislil, stopil k speči Luizi in dejal materi:

— A tako! Kaj pa pesmice? Mar to ne gre več, mati? Kaj pomeni vse to?

— Pasja moga! — je odgovorila stara beračica, — če pevka svoj čas prespi, splava zaslužek po vodi.

Jakob se je sklonil k slepi siroti.

— Glej, glej, — je dejal začudeno, — človek bi mislil, da pretaka v spanju solze.

Peter je stopil naglo naprej.

— Joče! — je vzkliknil, hotoč pogledati speči Luizi v obraz.

Toda Jakob ga je zgrabil za ramo in zarentačil:

— No, kaj ti pa ni prav?

Frochardka je stopila bliže.

— To je lahkotivka in hinavka povrh, — je dejala, — Davi sem jo morala s silo spraviti od doma... Peti pa sploh noče več.

Jakob je izprstil brata in sedel na svoj stolček, rekoč:

— Počakaj, jaz jo naučim peti.

— Ubiješ jo... Bolna je... Prav kar jo je tresla mrzlica, — je zajecjal Peter.

— Beži no, prav nič ji ni, — se je zasmejala Frochardka.

Jakob je vstal.

— Pa res, kaj ji je; kaj pa misli?

— Muhe, kdove, kaj jo je pičilo.

Peter je stopil k njima rekoč:

— Povem vama, kaj ji je: Tistega večera, ko je snežilo, je komaj odpela pesem, pa je začela klicati: Henrika... sestra moja!...

— Toda jaz sem ji prekrizala račune, — ga je prebila Frochardka.

— Da, — je nadaljeval Peter, — stisnili ste ji roko, da bi ji jo bili kmalu stlačili.

— Pa naj uboga!

Peter je bil sklenil povedati vse, kar mu je težilo srce. In razvnel se je tako, da so mu kar oči žarele, ko je nadaljeval:

— Se zdaj ima zateklo roko... Od tistega trenutka jo teži in razjeda žalost.

In ves razburjen je pripomnil:

— Saj vama pravim, da jo ubijeta!

— Ne redim ljudi zastoni, — je zarentačila stara beračica. — Hočem, da prime za delo ali pa...

Ozrla se je na starejšega sina. Jakob je izgovoril njeno misel:

— Ali pa prevzamem skrb za njo jaz! — je dejal.

Toda Peter ni izgubil poguma.

— Ti! — je vzkliknil. — Kako pa misliš to storiti?

— To je moja stvar, — je odgovoril Jakob in mu pokazal hrbet.

Ta čas je bila skočila Frochardka k Luizi in jo začela mikastiti.

— No, zdaj se pa že lahko zbudite, gospodična... Treba se bo pripraviti k odhodu... najprej moramo obleči tebe.

In s koščeno roko je skuštrala ubožici lase.

— Nikar si ne češi las... Potem ji je stgala ruto z ramen, rekoč:

— In odložimo tole ruto, ki te preveč greje in ti brani tresti se tako, kakor bi hotela.

— Glej, kaj razumejo pod besedo »obleči« — je vzdihnil Peter videč, da si je mati ovila Luizin ruto okrog vratu.

Luiza se ni upirala. Šele ko je Frochardka končala svoje delo, je ubogo deklet nepremično obstalo pred njo. In hladno je izjavila:

— V mesto ne pojdem več.

— Si slišal, Jakob? Noče več v mesto.

— Dobro, bomo že videli.

Šluteč, da bo segel brat po nasilju, je stopil Peter mimo Luize in ji zašepetal:

— Pazite!

Toda Jakob jo je bil zgrabil za roko in zaklical je samozavestno:

— Stopite malo k meni lepota!

Slepa sirota je prestrašeno odskočila in zakričala:

— Prepovedujem vam dotikati se me!

— Kaj misva več prijatelja? — se je zasmejal Jakob.

— Prijatelj!... brr! — je vzkliknila Luiza z gnusom. — Krvniki!

Frochardka je skočila k nji, se postavila s svojim ostudnim obrazom naravnost pred njo in zagodrnjala s hrupnim glasom:

— In vendar si bila zelo srečna, da si našla na nju tistega večera, ko si stala sama, zapuščena v mestu.

— Da... — je odgovorila Luiza z drhtečim glasom, — tistega večera... bila sem vama z dna duše hvaležna, da sta se me usmilila... Dejati ste mi skupaj bomo iskali vašo izgubljeno sestro in najdemo jo. Te besede so bile balzam na moje krvave srce.

Luiza je govorila težko, glas se ji je tresel. Po kratkem presledku je nadaljevala:

— Ko sem pa spoznala, da ste mi prožili roko iz podle preračunljivosti, ne pa iz sočutja, ko sem ne prepričala, da ste napravili iz mene ubogo beračico... da me mučite in da vam niti na misel ne pride iskati moje sestre...

Prvi Balbov polet čez ocean

Kako opisuje Balbo svoj predlanski polet čez Južni Atlantik

Baš v dneh Balbove zmage nad Atlantskim oceanom je izšla njegova knjižica »Roj letal nad oceanom«, ki v nji Balbo opisuje svoj predlanski preoceanjski polet čez Južni Atlantik in strašne ure, ki jih je preživljal v temni noči nad neskočno vodno puščavo. Balbo mirno priznava strah, ki ga je obhajal ponoči nad morjem, živo opisuje strašne ure, ko se je boril na življenje in smrt z naravnimi elementi. 18 ur poleta iz Bolame na zapadni afriški obali do Port Natala v Braziliji, celo noč in pol dne borbe s slabim vremnom, naliivi, viharjem, temo, brnenjem motorjev in strahom za lastno življenje ter življenje prijateljev, to je pač vredno nezpozabnega trenutka, ko stopijo drhteče noge zopet na trdna tla.



Predlanskim je letela Balbova eskadra iz Orbetella nad špansko in maršsko obalo v Bolamo že med silno nevihto tako, da je že začetek poti letake močno potrl. Sledilo je drugo na živce delujoče zlo, čakanje, kdaj pride vest o zboljšanju vremena. Od jutra do večera je Balbo buljil v radiobrzajna poročila s pomožnih ladij, razporejenih po oceanu. Slednjič je prispela vest, da je za prvih šest ur poleta ugodno vreme zasigurano in da pride eskadra v črne oblake šele po sedmi uri. Bilo je ob 1.29, ko je Balbo vprašal, če je vse pripravljeno. Štiri skupine po 3 hidroplane so bile pripravljene v zalivu, njim na čelu Balbova skupina. Motorji so zabrnili močneje, orjaške ptice so začele drseti po morski gladini vedno hitreje, slednjič so se pa dvignile nad morje.

Nastal je najusodnejši trenutek. Ni hče ni smel misliti na nič drugega, nego na to, da spravi s pogonskimi snovmi preobteženo letalo čim višje nad morje. Samo navzgor, neprestano pritiskati na višinsko krmilo, vedno kvišku, višje in višje. Gorje tistemu, ki bi pogledal dolji na morje, gorje tistemu, ki bi se ozrl še enkrat nazaj na obalo, pogrezajočo se v temo. Najmanjša ne previdnost bi pomenila katastrofo. 20 minut ne smeš misliti na nič drugega, nego na višino. Z oblaki zastrto obzorje, črn zrak in misli na to, kaj imaš zadaj in kaj spredaj, vse to mora izgniti in samo instrumenti pred teboj morajo biti vse tvoje življenje. Ure teko neskončno počasi. Edini kompas je žareča zvezda v popolni slepoti, ki v nji ni hče ne ve, kje so druga letala, ostali tovariši, ali so morda več milij daleč ali pa že na morski gladini odnošni pod njo ali pa tik tvojih kril.

Teko minute, četrture polure in ure. Naenkrat pa se ti odvali kamen od srca. Nevidne vesti lete skozi noč od letal k ladijam in z ladij k eskadri. Balbo zve, da leti njegov hidroplan prehitro in da drugi ne morejo dohiteti. Nepopisno težko je zbrati vseh 12 ptic. Na dnu temnega brez-

dna se naenkrat prikažejo svetle točke, to je prva pomožna ladja. Sporoči lego vseh hidroplanov, razen enega. Kaj se je zgodilo? Eskadra se stisne. Ura je 7. Na vzhodu se prikažejo prvi žarki jutranje zarje. V 20 minutah je noči konec.

Noben preoceanjski letalec, pravi Balbo — ne more opisati groze ur, ki jih preživijo ponoči v roju letal med nevidnim morjem in oblaki. Iz strahu pred katastrofo ne odvrne letalec niti za sekundo oči od instrumentov in misli samo na to, da bi mu ne odpovedali živci, da bi ne strmoglavil v morje.

Devet ur poleta. Najhuše ima eskadra za seboj.

— SOS.

Nekdo pokliče na pomoč! Kaj se je zgodilo? prihaja poročilo: Eno letalo se spušta na morje, ker se mu je pokvaril hladilnik. Ne razmišljati, opazovati instrumente in obvladati krmilo. Tovariši morda umirajo, toda ne smeš jim pomagati. Samo hitro poslati radiobrzajno vest najbližji pomožni ladji. In že ladja odgovarja, da hiti letalu na pomoč.

600 km naprej... SOS.

Počil je hladilnik. Drugo letalo se spušta na morje. Toda čas vendarle ni tako mogočen, da bi se znal ustaviti. Ura, ko se prikaže suha zemlja, se bliža. Zdalj! V daljavi se prikaže ozek pas zemlje. Motorji zabrne veselo, letalec si globoko oddahne in se nasmeje. Toda to ni celina, temveč otok Fernando di Noronha in treba je leteti še naprej v praznino. Otok se je nepričakovano hitro približal, vidi se pristanišče in ladja, zadnja pomožna ladja. Vse je v redu. Otok izgine v daljavi.

Tedaj se pa prikaže že več parnikov na morju. Eden celo prosi eskadro, naj mu točno pove njegovo lego. Vloge so se obrnile. Prikaže se meglen pas na obzorju. Natal!

Telepatične svatbe

Med angleško gospodo se je razpasla zadnje čase posebna navada. Sorodniki in prijatelji prvporočencev, ki praznujejo svatbo daleč od domovine, se zbero ob istem času doma v cerkvi ali v zasebni kapelici in v trenutku, ko opravi duhovnik onstran morja poročne obrede, molijo in pojo s pastirjem, kakor da bi bila ženina in nevesta navzoča. Tako so se pojavile v Angliji svatbe brez ženinov in nevest.

Zadnji tak primer, ki o njem poročajo angleški listi, je bil 8. t. m. popolnoči v kapelici gradu rodbine sira W. Bromleya, in sicer v času, ko se je onstran morja, najmanj 5000 km daleč, v Radnoru v Pensilvaniji ženil baronov sin. Te nadomestne poroke za oddaljene rodbine in prijatelje imenujejo v Angliji »telepatične svatbe«.

Tovarnarjev sin poglavar tolovajev

Steklarsko mesto Bor pri Češki Lipi v severni Češki je zadnje dni pod vtisom aretacije znanega steklarskega tovarnarja 32 letnega Johana Kreibicha, ki pripada visoki nemški gospodi. Prvotno so mislili, da so ga aretirali iz političnih nagibov, pa se je kmalu izkazalo, da je bil mož poglavar razbojniške tolpe. Obenem z njim so aretirali štiri mladeniče, ki so označili Kreibicha za svojega kolovodjo in vsem je policija dokazala 10 vlovov. Aretiranci so priznali, da so snovali, še več roparski napadov po ameriškem vzorcu. Imeli so točno zasnovane načrte, kako napadati na samotnih krajih denarne pismonoše. Dva tak poskusa so bili že napravili, pa so jim mimoidoči prekrizali račune in denarni pismonoše so srečno odnesli pete.

Tolovaji so pa snovali še druge načrte. Kreibich je nameraval s svojimi paj-

daši napasti blagajnika mestne podružnice Anglo-banke. Vlomiti je nameraval tudi v stanovanje lastnika pogrebnega zavoda, ki je znan v mestu kot premožen mož. Pri aretirancih so našli celo skladišče revolverjev, gumijevk, vlomilskega orodja, mask, lasulj itd. Priznali so, da je imel Kreibich tesne stike s hiterjevci in da je hotel iz Nemčije pripeljati plinske maske, orožje in mamila v posebne svrhe. Kreibich je živel dvojno življenje. Čez dan je obdeval v najboljši družbi, ponoči se je pa sestajal s svojimi pajdaši po beznicah. Tolovaje so aretirali po napadu neke trgovke, ki jih je točno opisala.

De Pinedo se pripravlja

Italijanskemu preoceanjskemu letalcu de Pinedo je bila iz avtomobila ukradena aktovka. V njej so bili načrti in beležke o novem preoceanjskem poletu, ki ga pripravlja general de Pinedo. Do tatvine aktovke je govoril de Pinedo samo o poletu preko oceana v Rim. Zdalj pa pričbujejo ameriški listi podrobnosti o poletu in letalu, ki ga še nihče ni videl, odkar ga je de Pinedo zaklenil v hangar. Kako so prišle te podrobnosti v javnost, ni znano. Nedvomno je to v zvezi s tatvino aktovke.

De Pinedo pa noče leteti samo do Rima, temveč naravnost do Karači ali Bagdada, da bi prekosil francoska letalca Codosa in Rossija. V njegovem letalu sta dve novosti. Kadar kaže višinsomer, da je letalo samo 700 m nad morjem, odnošna kadar krene letalo nad 7 stopinj iz prave smeri, zatuli sirena. Če bi de Pinedo med poletom zadremal in bi mu klecnila glava, se dotakne kontakta in posebna naprava ga polije z mrzlo vodo.

Če je kopalna obleka presvetla

Kopalna obleka žene londonskega ravatelja Ivana Andersona je dala povod za neprijetni incident najprej na obali, potem pa še na policiji. To se je zgodilo v pristanišču na dorsetski obali West Bay. Pristaniški paznik James Gerrard je opazil damo, ki se mu je zdela na prvi pogled naga. Potem se je pa izkazalo, da je njena kopalna obleka pregledno izrezana, njena barva je pa močno spominjala na barvo ženine kože in tako se je dama od daleč res zdela naga. Paznik je stopil k nji in jo opozoril, da njena kopalna obleka ne odgovarja krajevnim običajem, ki določajo, da morajo dame nositi samo navadne kopalne obleke. Naslednjega dne je pa prišel h Gerrardu mož posvarjene dame ravnatelj Anderson, češ, da mora z njim spregovoriti med štirimi očmi, ker je razžalil njegovo ženo. Gerrard ni hotel o žalitvi ničesar vedeti, toda ta čas so že padale zausnice po njegovih licih. Mož se je izgovarjal, da je hotel dami samo dopovedati, naj bo v kopalnišči dostojna. Ravnatelj ga je pa vprašal, ali hoče biti še bolj kaznovan in v naslednjem hipu ga je tako močno udaril po obrazu, da mu je zlomil nosno kost.

Na policiji se je ravnatelj izgovarjal, da je hotel pristaniškega paznika prisiliti, da bi se opravičil, ker je razžalil njegovo ženo, pa se ni hotel. Zato ga je pretepel. Ravnateljeva žena je pa izjavila, da ima kopalno obleko že drugo sezono, pa se ni še nihče zgrajal nad njo. Pazniku je rekla, da je njegov očetek smešen. Policija je kaznovala Andersona z denarno globo.

Jasnejše poteze.

— Poznam vedeževalko, ki spozna po potezah na rokah moškega, če je oženjen.

— Jaz pa spoznam to že po potezah na njegovem čelu.

Dober svet.

— Gospod doktor, povejte mi no, kaj je mojemu možu. Doma sploh ne govori. Svetujte mi, kaj naj storim?

— Posnemajte njega, pa se mu bo kmalu razvezal jezik.

DUNAJSKI VELESEJEM

od 3. do 10. septembra 1933
(jubilejni sejem)

POSEBNE RAZSTAVE:

Pohištvo — Električna v hišnem gospodinjstvu — Novodobne plinske naprave — Kolektivne obrtne razstave — Radio razstava — Razstava avstrijske Radio-prometne d. d. »Ravag« — Dunajska moda v pleteninah — Salon za kožuho — Narodna obrt — Stavbne in cestne gradnje — Hiša v gradnji — Naselja — Izjaidbe — Zimsko-sportna razstava — Realitetni posredovalec in oekrbnik — 250 let dunajske kavarne — Razstava življenjskih potrebščin — Deželno in gozdno gospodarstvo Ni treba vizuma. S sejmko izkaznico in potnim listom prost prehod meje v Avstrijo. Madžarski vizum dobite pri prestopu meje, ko pokažete sejmko izkaznico. — Znatni popusti na jugoslovenskih, madžarskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, na Jadranu in v zračnem prometu. — Vsa pojasnila in sejmke legitimacije (à Din 50.—) daje:

WIENER MESSE A.-G., WIEN VII. in v Ljubljani: AVSTRIJSKI KONZULAT, Dunajska cesta št. 31, ZVEZA ZA TUJSKI PROMET V SLOVENIJI (PUTNIK), Dunajska cesta št. 1 in ZVEZA ZA TUJSKI PROMET V SLOVENIJI, podružnica, hotel Miklič, nasproti glavnega kolodvora

Modna konfekcija

Najboljši nakup

A. PRESKER, LJUBLJANA,

Sv. Petra cesta 14. 11/7

BELA VINA

pristen lasten pridelek — večjo množino proda veleposrestvo — Ed. Suppanz, Pristava. 3334

KUHARICA

želi službo pri manjši družini. — Divjak, Spodnje Grušovlje, Sv. Peter, Savinjska dolina. 3337

IZURJENE PLETILJE

sprejme takoj tovarna »Zlatno Janje«, Zagreb, Sermaževa ulica št. 4. 3336

ENOVPREZEN VOZ

na peresih, kupi Rogelj, Vrhnik. 3335

VSEM BREZPOSELNI

nudimo zaslužek s prodaja propagandnega blaga. — Zagreb, Martičeva 16. 3333

FRIZERKO

izvežbano, sprejemem. Ponudbe: šimunc, Kranj. 3332

PORCELANASTE PLOŠČICE

15x15 kupim. — Ponudbe: Kozlevčar, Šoštanj. 3326

KLAVIRJI, PIANINI

prvovrstnih inozemskih znam od Din 11.000.— naprej. — »MURZKA«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 40. — Popravlja in uglašuje najceneje. 9/L

Klavirji! Pianini!

Kupujte na obroke od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Höpfl, Stingl original, ki so nesporno najboljši! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

Alefsenz Breznik Aleksandrova cesta št. 7. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov in strun

Večja množina

makulaturnega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

Državna razredna loterija

Zrebanje 18. avgusta 1933:

Din 1.000 srečke št. 37.048, 37.049, 37.093, 42.504, 45.726, 51.567, 58.333, 62.275, 73.309, 88.256.

Zrebanje 19. avgusta 1933:

Din 8.000 srečka št. 73.314
Din 2.000 srečke št. 5.903, 5.931, 22.758, 22.778, 22.780, 37.012, 37.043, 45.774, 51.578, 58.364, 62.277, 62.286, 62.296, 73.366, 73.395